

EZER ÉV

A fehérvári királysír ezeréves lakója ezen a napon nagy fényességgel kikel a kőkoporsóból és elindul, hogy beragyogja minden magyar szívét, hogy reményt öntsön a csüggedőbe, felemelje a földrehulló magyarokat és felrázza az alvókat. A szentistváni szellem beöltözi a magyar lelket és a Szent Jobb irányt mutat, mint számtalanszor eddig a történelemben.

Ez a szellem és az ezeréves királysírből felénk sugárzó lelki erő tartott meg bennünket magyarokat ezen a földön. A Szent Jobb vezetett bennünket és emelt fel, ha leroskadtunk, Ő volt az, aki lát hatatlanul is velünk volt és új erőt öntött belénk ha elvéreztünk.

Nem kímélt bennünket az idő, Mohácsok jöttek és Világosok. Koppányok, Ajtányok és Vazulok vére hullott, Kelet és Nyugat malomkövei őrlték bennünket, morzsolták erőnket és mi egyre gyöngültünk, egyre véreztünk ezen az áldott földön.

A tragikus sorsra született magyarság vérrel váltott meg minden talpalatnyi helyet ezen a földön. Európa civilizációjáért véreztünk és mi voltunk előre tolt bástyája a kereszténységnek. A magyar pajzsot tört meg a török hódító ereje és magyar vér, magyar áldozat alapozta meg a keresztény Európa szilárd és biztos rendjét.

Ezer év mulott el halála óta. Ezer év vihara tépett, cibált bennünket, de nem tudott elsöpörni innen, a Dunamedencéből. Igazságtalanságok, háborúk, veszteségek marcangolták a magyar testét, de a szentistváni szellem mégis győzött. A Szent Jobb megmutatta az utat, merre kell haladnunk, s ez az út meghozta a feltámadást ismét, mint annyiszor a történelem során. Nem tudott bennünket megtörni sem Mohács, sem Világos, sem Trianon. Az Ő ereje szunnyadt lelkünkben, s követtük azt az utat, amelyet az Ő szent keze mutatott, s ez az út elvezetett a feltámadáshoz.

Boldog lehet a magyar nép, hogy ilyen Atyja volt. Boldog lehet, hogy a legnagyobb sötétségben is világított a fehérvári mauzóleum ezeréves lakójának főséges lelke. Ez a világosság beragyogta az utat és nem tévedtünk el a történelem utvesztőiben.

Ma ismét a háboru vihara zug el fölöttünk és a magyar honvéd fegyverrel a kezében túl jár a Kárpátokon, túl az ukrán buzamezőkön, valahol a Bug és a Dnyeszter partján áll a vártán és tekintetét messzi veti Keletre, ahonnan ősei jöttek. Kibontott hajjal, vérző homlokkal — mint a költő mondja — áll viharban a magyar. Fiatalos erővel, kemény akarat-

tal, bizakodással és hittel a jövőben. Az Ő keze, a Szent Jobb mutatja ismét az irányt, s az Ő szelleme ragyogja be minden magyar katona lelkét.

Ha visszapillantunk most ezer év távlatából az első magyar király harcára, úgy látjuk, hogy minden áldozattal felér az, hogy a magyar gyökeret eresztett ebben a földben. Megérte a Koppányok, Ajtányok és Vazulok elhullása, mert ezer évet nyertünk, országot gyarapítottunk itt, ahol idegenek voltunk, testvértelen kis nomád fajta.

Az elhullott vért beitta a föld. Ezer év óta Istenem, hányszor. Dobdók is voltak, idegen földön hullott el a nemzet virága. De nem volt hiába ez a sok veszteség és ez a bő vérhullás. Ma itt áll a történelem porondján egy lélekben fiatal és erős Magyarország, s a kibontott zászlóra a hitet és a győzelmet írta fel jelzőszónak.

Ez az áldozat is meghozza gyümölcsét és az igazságtalanul halálra ítélt magyar nemzet a feltámadással megvalósítja a szentistváni álmot.

Ezen a földön ezer évig békében éltek a nemzetek. Együtt dolgoztak és egy célért küzdöttek. Az idegen és bomlasztó szellem nem tudta elválasztani egymástól az itt élő népek lelkét. Ideig-óráig talán éket vert közénk az erőszak, de a mesterséges választófalat úgy elfújta a történelem, mintha nem is állt volna sohasem.

A sötétben tévelygő népet világosra vezette a Szent Jobb és megmutatta a nemzetiségeknek a helyes utat. Ebben az országban csak úgy lehet a magyar a jövő legnagyobb erőssége, ha együtt dolgozik az itt élő népfajokkal.

Vállvetve kell küzdeni. Építeni kell a szebb jövőt! Kidobni lelkünkéből minden árnyalatát a haragnak és az ellenségeskedésnek. Felebaráti szeretettel közeledni egymáshoz, az egymásrautaltság szükségességének tudatával szorítsuk meg egymás kezét. Oleljük meg egymást és dolgozzunk egy szebb Magyarorszáért.

Ha követjük István Király által kijelölt utat, ha az ő fényes, magasztos és megértő szelleme beragyogja mindannyiunk lelkét, akkor a magyar nemzet kiállja újabb ezer év viharát.

Ünnep

A feltámadás óta először kondulnak ünnepi imára a harangok Bácskában. Először ragyogja be lelkünk az ünnep fénye, s először gondolunk most István Királyra ilyen bensőséges áhitattal.

A szentistváni állam eszme megvalósul. A magyar igazság elindult hódító útjára és hozzánk is elért. Jön István Király ezeréves szelleme, a Szent Jobb hozza a fátylat a magyar előtt és mutatja az utat, amely a feltámadáshoz vezet.

Jön István Király, kongatja a harangokat és kongatja szívünkben a boldogságot. Imára csukunk most Áldott Keze előtt és zsolozsmánk az Ő szent emlékéhez építi az utat.

Zászlók lobognak, ünnepi lobogók. Ünnep fénylik az arcon, s a harangok is ünnepet hirdetnek, nagy-nagy magyar ünnepet. Ezen a napon összetalálkozik a falu és a város. Összeölelekeznek a furcsatekintetű magyar nép, a földszagu munkás a főváros fáradt, sápadt lakójával. Ezen a napon egyek vagyunk mindnyájan, olyan egyek, mint a gondolat, mint a remény, amely a lelket tartotta bennünk és az életet ezer év óta.

A magyar tud temetni és ünnepelni. Temettünk sokat, az egész ország egy nagy-nagy temető, minden magyar szive százkesztes sírhalom. Most ünnepeljünk egy napig. Bontsuk ki a lobogót, tárjuk ki szálakattal lezárt szívünk kapuit és örüljünk igaz örömmel. A Szent Jobb szebb jövő felé mutat és Első Királyunk szelme beragyogja most a magyar horizontot.

Szóljanak hát, bugjanak, kongjanak a harangok Szent István megnagyobbodott, boldogabb országának minden templomában.

A ZOMBORI KARMEELITÁK SZENT ISTVÁN TEMPLOMÁNAK OLTÁRA
 (Dr. Kovrig Ernő szkv. főhadnagy cikke a 4. oldalon. Foto Beretty)

Ujabb 80.000 szovjet katonát került német kézre

Odessza ostroma folyik / Honvédségünk gyors előretöréssel újabb foglyokat és zsákmányt ejtett / Minden percben várják Anglia közelkeleti hadműveleteinek megkezdését

Honvédségünk veszteségei

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A honvédezőerő főnöke hivatalos jelentést elleni háború megindulásától augusztus 10-ig adott ki csapataink veszteségeiről a Szovjet Honvédségünk veszteségeit:

16 tiszt és 296 közlegény hősi halált halt,
34 tiszt és 907 közlegény megsebesült és
2 tiszt, valamint 107 közlegény eltűnt.

A veszteségek a világháborús veszteségeinkhez átlagához és az elért eredményekhez mérten csekélyek. Honvédségünk augusztus 10-ig pihenés nélkül 600 kilométert nyomult előre heves és közepes csaták közben.

Honvédségünk harcai

A Magyar Távírási Iroda jelenti:

A m. kir. honvédezőerő főnöke közli: Augusztus hó 8-án kiadott jelentés óta csapataink a Bug keleti partján a szövetséges német csapatokkal együtt 150—200 kilométert törtek előre és a Nikolajev körül vívott harcokban igen eredményesen működtek közre.

A tulerőben lévő és elszántan védekező ellenségnek különösen gépkocsizó alakulataink igen súlyos veszteséget okoztak és a lovassággal együtt több áttörési kísérletet megghiúsítottak.

Több ezer foglyot ejtettünk és tekintélyes mennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk.

Olasz vélemény szerint

küszöbön áll Anglia támadása Perzsia ellen

Róma, augusztus 19.

Az olasz sajtó a középkeletről érkező jelentések alapján azt írja, hogy a Perzsia elleni angol támadás megindulása közvetlenül küszöbön állónak tekinthető. Erre enged következtetni az az erélyes hangú jegyzék is, amelyet az angol kormány intézett Teheránhoz.

A Popol di Roma szerint nemcsak Perzsiát, hanem a Kaukázust is fenyegetik az angol katonai tervek. Anglia Perzsián és a Kaukázus-hoz vezető úton akarja biztosítani csapatai egyesülését az angol csapatokkal és egyúttal meg-

teremteni a közvetlen kapcsolatot India, a Közelkelet és Szovjet között. Perzsián keresztül biztosítják a szovjet hadak visszavonulását abban az esetben, ha a Délukrajnában előnyomuló német hadsereg kiveri az oroszokat Baku környékéről. Anglia a Perzsa öbölben utánpótlási támaszpontot akar létesíteni a Szovjet számára, miután sem a Vladivosztokhoz, sem pedig az Archangelszkhez vezető út nem biztonságos.

A lap véleménye szerint az angolok ilyenirányú hadikezdeményezését a német csapatok gyors előretörése siettetni. (MTI)

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakzszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

A Times Anglia afrikai nehézségeiről

Zürich, augusztus 19.

Az angol Times foglalkozik azokkal a nehézségekkel, amelyekkel Angliának meg kell küzdenie Keletafrikában. Abessziniában Gondár képezi az angol hadsereg nehézségeit. Itt 10—15.000 főnyi olasz hadsereg annak ellenére, hogy mindössze 3 repülőgépe van az utánpótlás lebonyolítására és teljesen körül van kerítve hosszú idő óta hősiessé tartja magát és kirohanásaival veszteségeket okoz az angoloknak. Az angol lap szerint nincs remény arra, hogy ez a hősiessé küzdő helyőrség megadja magát,

amíg végzetes helyzetbe nem jut.

A másik nehézség Francia-Szomaliföld kormányzójának hajthatatlan magatartása. A kormányzó visszautasította azokat az angol követeléseket, hogy csatlakozzék De Gaulle francia tábornokhoz, majd lezárta az Addis Abeba—Dzsibuti vasutvonalat. Erre az angolok vízi és szárazföldi blokádot léptettek életbe Francia-Szomáli ellen, azzal a céllal, hogy kiéheztessék, a francia gyorsnaszádok azonban beszerzik a szükséges élelmicikkeket.

A szovjet csapatszallítóhajók pusztulása

Berlin, augusztus 19.

A Német Távírási Iroda jelenti, hogy a német légierők ismét pusztító erejű támadást intéztek Odessza ellen. A kikötőben találat ért hat szovjet csapatszallító hajót, összesen 16.000 tonna vízkiszorítással. A katonasággal megrakott hajókban olyan súlyos károkat okoztak a bombák, hogy azok nem tudják elhagyni a kikötőt. A csapatszallító hajó biztosítását végző szovjet cirkáló és torpedóromboló is rendkívül súlyos találat érte.

A Német Távírási Iroda egy másik jelentésében közli, hogy a német tengeri és légierők a napokban eredményesen támadták az angol

előrs- és aknaszedő hajókat. Londoni hivatalos jelentés most elismeri a 39. sz. aknaszedő hajó elvesztését. (MTI)

Szovjet gép bombákat dobott Komáromra

A kár jelentéktelen

A Magyar Távírási Iroda jelenti:

Komáromot hétfőn a reggeli órákban ellenséges légitámadás érte. 9 óra 10 perckor egy szovjet repülőgép jelent meg a város fölött és tíz bombát dobott le. Ezek nagyrésze a Vág-

Dunába és lakatlan területekre esett. A bombák számbavehető kárt nem okoztak. Két ember megsérült. A légitámadás szerke és a polgári lakosság példás magatartást tanúsítottak.

Illetékes hely tájékoztatása szerint hadbanálló ország lévén, esetleges légitámadásokkal természetesen számolni kell, ez azonban a légvédelmi helyzet mérlegelésekor mindig számításba esett s a komáromi támadás nem indokolta semmiféle újabb légvédelmi intézkedést. Az ellenséges gép egyébként Szlovákia felől közelítette meg a várost.

AZ AMERIKAI FRONTHARCOSOK A SZOVJET MEGSEGÍTÉSE ELLEN

Washington, augusztus 19.

Az amerikai frontarcosok szövetsége teljes szolidaritást vállalt a katolikus frontarcosok azon határozatával, amellyel szembehelyezkednek a Szovjet bármilyen északamerikai megsegítésével.

Roosevelt törekvései

Berlin, augusztus 19.

(NST) A Wilhelmstrasse véleménye szerint az a fölröppent újsághír, hogy Roosevelt az egész világ elnöke akar lenni és új méltóságában miniszterelnöknek Churchillt választotta. mind komolyabb formát öltött. Alátámasztja ezt a feltevést az Egyesült Államok elnökének nyilatkozata is, amelyet az atlantióceáni utjáról visszatérve a sajtóértekezleten adott. Berlinben úgy látják, hogy az Egyesült Államok ki akarják terjeszteni a Monroo-doktrínát az egész világra és a végrehajtószervnek az északamerikai és a brit hadsereget tekintik. Ezért kellett az USA katonai szolgálatát is meghonosítani.

A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban gyanosan megjegyzi, hogy az Egyesült Államok bizonyára nagy rendőri tapasztalatokra tettek szert a gengszterbandákkal folytatott harcok során. Az európai népek azonban nem gengszterek, hogy USA-rendőri intézkedésekkel kordába lehessen őket szorítani. Roosevelt politikai programja egyébként is homálytalan, mint a legutolsó nyilatkozatából kitűnik. Valószínűleg azért kellett a nyilvánosságához fordulnia megfontolatlan kijelentéseivel, hogy valamiképpen elhomályosítsa a Szovjetunióval kötött megállapodást. Mindenesetre nagy tévedésben vannak az amerikai urak, ha azt hiszik, hogy az európai bolsevizmust később gumibottal meg lehet majd fékezni. Európának, de különösen Németországnak keserű tapasztalatai vannak ezen a téren.

Befejezésül még kijelentették, hogy teljesen közömbös, hogyan képzelik el Amerikában Európa jövő sorsát. Az új Európa képét és történelmét egyedül a kontinens népei fogják kialakítani, mert öntudatra ébredtek és új világrendet akarnak. Ezt az újjáépítést semilyen óceánontuli ideológia nem tudja megzavarni.

A nagyvilágból

Churchill angol miniszterelnök kedden reggel visszaérkezett Londonba. Roosevelttel folytatott tárgyalásait rádióbeszédében ismerteti az angol néppel. A beszéd idejét még nem közölték.

A Daily Express szerint Anglia hajóterhiánnyal küzd, ezért illetékes helyen megengedték, hogy az angol hajók a szokásosnál nagyobb megterheléssel hajózzanak.

Hull amerikai külügyi államtitkár szerint Leahy vichy-i francia nagykövet még nem fűzött magyarázatokat Petain marsall minapi beszédéhez.

Japánt egyetlen külföldi állampolgár sem hagyhatja el a kormány előzetes engedélye nélkül.

Amerika Nyugatafrikán keresztül Légijáratot indított a Középkelet és az Egyesült Államok között. Ezen az úton szállítják a repülőgépeket Anglia közelkeleti hadseregének.

Perzsa részről ismételen cáfolják az angol sajtóban elterjedt azon híreket, melyek szerint Perzsiában súlyos rendzavarások történnek.

Bulgária tiltakozott Moszkvában a szovjet repülőgépek bombázásai miatt. Moszkva tagadja, hogy a támadó gépek a szovjet légierőkhöz tartoztak.

A norvégiai zsidókat az ország északi részébe szállították és gyűjtőtáborokban mezőgazdasági munkára használják fel őket.

Roosevelt aláírta a katonai szolgálati idő meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot s az így törvényerőre emelkedett. A szolgálati idő most két és fél év.

FELESKÜDTEK A FRANCIA TISZTVISELŐK

Vichy, augusztus 19.

Valamennyi tisztviselő felesküdött Petain marsallra. Ezzel új korszak nyílt Franciaország életében. Az új állam alapelve az engedelmesség. (MTI)

A magyar-olasz barátság a nép lelkében gyökerezik

Róma, augusztus 19.

Máriássy Zoltán Magyarország római követe nyilatkozott a Stefani iroda munkatársának. A Stefani ismerteti Máriássy életrajzát, majd a követ nyilatkozatát közli. Máriássy kijelentette a távirati iroda munkatársának, hogy az olasz-magyar barátság nem mesterséges alapokon nyugszik, hanem

a nép lelkében gyökerezik.

— Örömmel foglalom el új helyem — mondotta.

A magyar nép halálával gondol a Ducera és az olasz népre.

Itália első embere volt az, aki kimondta, hogy az igazságtalanságok revíziót követelnek.

— Most háború van, s a magyar nép vállvetve harcol szövetségeseivel. Máriássy kijelentette ezután, hogy rendületlen bizalommal hisz a szövetségesek győzelmében.

Amerika tengerészeti támaszpontokat követel Írországtól

Washington, augusztus 19.

A Német Távirati Iroda közlése szerint a Newyork Herald Tribune azt írja, hogy Sumner Welles helyettes külügyi államtitkár Brennan ír követtel folytatott megbeszélése során támaszpontokat kért Írországtól amerikai hadihajók számára.

Perzsa védekezni fog, ha támadás éri

Teherán, augusztus 19.

A perzsa kormány részéről ismételen hangsúlyozták a kormány azon elhatározását, hogy elszántan védekezik minden támadás ellen.

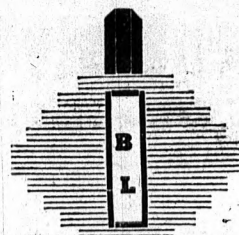
Gyorsítják a zsidó birtokok kisajátításának ütemét

Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék írja: Báró Banffy Dániel földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy az országban mintegy 600.000 hold zsidó birtok van. A zsidóbirtokok egyharmadának átvétele már megtörtént. Nagy súlyt helyez a földművelésügyi minisztérium arra, hogy a zsidó birtokok átvétele minél gyorsabb ütemű legyen. Összesen nagyobb zsidóbirtokok kerülnek kisgazdák kezére.

1839.

102 éve

1941.

BRAUN LIKÓR

MARIA TERÉZIA BRANDY
ST. HUBERTUS. MIRABELLE. ORANGE EXTRA DRY.
KECSKEMÉTI BARACKPÁLINKA.

Braun Testvérek Rt.

Budapest, VIII., Üllői ut 60.

Hatalmas veszteségeket szenvedett a Szovjet

Berlin, augusztus 19.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a Dnyepertől nyugatra elterülő egész területen folyik az ellenség üldözése. A magyar, olasz, szlovák és román csapatok példás fegyverbarátsággal vesznek részt a hadműveletekben. Odessza és a Dnyeper menti hidfők ellen folyik a támadás.

Az umani csata már jelentett eredményei óta újabb 60.000 szovjet fogoly 84 páncélos harci kocsis és 530 löveg került német kézre nagymennyiségű más hadianyagon kívül. Nikolajev szovjet kikötőváros elfoglalása alkalmával német kézre került egy 35.000 tonnás csatahajó, egy 10.000 tonnás cirkáló 4 romboló és egy tengeralattjáró, valamint egy mozdonyokkal megterhelte uszódokk. A szovjet csapatszallító hajók közül eddig kilencet tettek használhatatlanná a német légierők, amelyek ezen kívül 3 hadihajót is súlyosan megrongáltak.

A Kiev körüli harcokban újabb 17.750 szovjet katona esett német fogságba. A német erők ezen a frontszakaszon újabb 142 páncélost és 123 löveget zsákmányoltak.

Az Atlanti óceánon német légierők elsüllyesztettek két angol kereskedelmi hajót 20.000

tonna vízkiszorítással.

Eredményes támadást vezettek a német légierők angol hajóépítő üzemek ellen.

Északafrikában német és olasz repülőgépek eredményesen bombázták Tobruk kikötőjét és raktárait. Egy ellenséges hajó elsüllyedt a tálalát folytán.

Angol légierők keddre virradóra Németország nyugati tartományaira dobtak bombákat. A polgári lakosság kisebb veszteséget szenvedett halottakban és sebesültekben, katonai hár nem keletkezett. A légelhárítás és az éjszakai vadászok 12 angol gépet megsemmisítettek.

Kelet felől több szovjet gép kísérelt meg támadást, a heves légvédelem és a vadászgépek azonban visszafordulásra kényszerítették az ellenséget. (MTI)

Újabb ezer szovjet katona esett magyar fogságba

A Magyar Távirati Iroda közli a honvéde-vezérkar főnökének keddi jelentését, mely szerint az 'Ukrajnában előnyomuló magyar csapatok folytatják a bekerített ellenséges erők megsemmisítésére és a zsákokon kívül marad szét-szórt ellenséges csapatok üldözésére irányuló hadműveleteiket. Honvédségünk újabb jelentős eredményeket ért el ezekben a harcokban. Az újabban ejtett szovjet foglyok száma megha-

ladja az ezret. Jelentős mennyiségű hadianyag került magyar kézre. Légvédelmi ütegeink 3 ellenséges gépet lelőttek.

Légierőink eredményesen támogatják a szárazföldi csapatok hadműveleteit és sikerrel támadják a visszaözlő ellenséges alakulatokat. Meghíusították az ellenség azon tervét, hogy a Bug deltájában elhelyezett monitorok tüzevel oldalba támadja csapatainkat.

Törökország magatartása még nem tisztázódott

Berlin, augusztus 19.

A teheráni kormánynál tett angol-szovjet lépésre a Wilhelmstrassen még nem tesznek megjegyzéseket. Berlin kijelenti, hogy megelégszik a teheráni kormány nyilatkozatával, amelyben az kijelentette, hogy az ország függetlenségét minden áron megvédi.

Abban a tengely sajtója is megegyezik, hogy a teheráni lépés nagyjelentőségű. Törökország magatartása még nincs tisztázva.

A Szovjet sajtója nagy kirohanásokat

végez Irán ellen. Az Exchange Telegraph is foglalkozik a közelkeleti helyzettel és azt írja, hogy Angliát létezőké fűzi Iránhoz, mert az olajat ez az ország szállítja részére. (MTI)

HA BUDAPESTRE MEGY

DÉLVIDÉKET VEGYEN
A KELETI PÁLYAUD-
VÁRON

Szent István csodatétele Zomborban

Hogyan mentette meg páter Gellért Szent István szobrát és a karmelita templom oltárképét

Írta: **Dr. Kovrig Ernő** szkv. főhadnagy vár. kat. pk. segédtisztje.

Már több, mint négy hónap mult el azóta, hogy elhangzott a Legfelsőbb Hadurunk parancsa: Előre az ezeréves határokig.

A győzedelmes magyar honvédség a Délvidéket is visszacsatolta a magyar állam testéhez, amelyből erőszakkal kitepték 23 évvel ezelőtt. A honvédek nekilendültek és meg sem álltak a Dunáig. Végigszárgultak Bácska-rónán és mindenütt örömkönnnyekkel fogadták őket. A városok és falvak harangjai megkondultak és ünneplés hangzott.

PÁTER GELLÉRT
a karmelita rendház főnöke

A Zomborba bevonuló honvédséget a Karmelita rendház Szent István templomának hangja fogadta. A lelkes fogadtatástól megilletődött és meghatódott honvéd felpillantott a két-tornyú templom és ott látta a karcsú tornyok égre mutató ujjai között a Szent István szobrát. Vagy talán a szeme káprázik? Nem. A nacionalizmusuk kiteljesedését ünneplő szerbek a szobrot sértetlenül hagyták meg helyén.

Amikor a honvéd belépett a templomba, ámulata csak fokozódott: a főoltár képe Szent Istvánt ábrázolja, amint a szármolyra helyezett szent koronát felajánlja Magyarországnak Nagyasszonyának.

A kép gyönyörű. Olyan szép, hogy diszere válna bármelyik fővárosi templomnak. Hogyan maradhatott ez a kép az oltár fölött?

A megszállás huszonhárom keserű éve alatt ez előtt a kép előtt miséztek, zsolozsmáztak és imádkoztak a karmelita szerzetesek, s kérték a jó Istent, hogy változtassa meg a nehéz idöket.

A jámbor szerzetesek imája eljutott az Úr számolyához, s a Délvidék visszatért, vele együtt Bácsbodrog vármegye kincse is, Zombor város.

Két fillér és a hit

Meglátogattuk a rendházat. A templom mellett van, szerényen huzódik meg a fák lombjai között. Idillikus hely, amikor az ember a fák alá ér, szinte szívére rakódik a csend és szólni sem mer. Ünnepi áhitat fogja el.

A vármegyeház felé vezető út most megfeszítva áll díszétől, a szerbek ledöntötték a Schweidel-szobrot. Schweidel József Zombor szülőltje és egyike az aradi vértanúknak. Dél-

vidéki német volt Schweidel, akinek szívében a magyar haza iránt való szeretet hatalmas lángja olyan magasan lobogott, hogy megmutatta nemcsak a Magyarország területén élő német ajku magyar állampolgároknak, hanem nekünk magyaroknak is, hogy miként kell a hazát szolgálni.

A karmeliták gyönyörű templomát Ferenc József király által adományozott telekre kezdték építeni több, mint száz évvel ezelőtt. Lassan épült a templom. A pénz sokszor elfogyott, az anyag sem volt elegendő és bizony néha évekig szünetelt a munka. A lendületet az építkezéshez végre is Császka György kalocsai érsek nagyvélkü segítsége adta a milleneumi években. A templom építése így 1896-ban befejeződött.

Tető alá került a templom, de lakója még mindig nem volt, mert az Isten szolgájának el-tartását senki sem akarta vállalni. Ezért több,

Páter Gellért megmenti a szobrot és az oltárképét

Szívélyes házigazda Páter Gellért, s ahogy így elbeszélgetünk vele, azon gondolkozunk, hogy miképpen lehet majd megtudni ettől a végtelen szerény embertől, hogyan mentette meg István király szobrát és képét.

A pater szívvvel lélekkel a rendházon függ, egész életét ez a munka tölti be. Amikor kérdeztük, hogy volt-e kellemetlensége a szerb éra alatt, meglepődve nézett ránk. Csak nem feltételezzük, hogy ő egy pillanatig is gondolt arra, hogy a szobrot és a képet el kell távolítani helyéről?

Elmondja, hogy mindjárt a megszállás első éveiben több ízben szóvátették a hatóságok, hogy távolítsák el Szent István szobrát és oltárképét. 1921 augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján felszólítást kapott a rendház, elég lett-e a megismételt kövefélesnek.

Ekkor felszólította a hívőket, hogy kövessek.

Elmondta páter Gellért, hogy a templomból egyenesen a rendőrkapitány elé ment. A hívek nagy serege követte. A meglepődött rendőrkapitány előtt kijelentette a páter, hogy a kérésnek nem tehet eleget.

Ennek a határozott fellépésnek meg is volt az eredménye. A hívők, akik nagy része buzgó bunyevác, magukévá tették páter Gellért állásfoglalását és azóta hivatalos formában a szerb állam sem háborgata a rendházat.

Azok a szerbek, akik nem imádkozni, hanem bírálni jártak a templomba, sokszor tették szóvá a szerb államnak a Szent Istvánnal és a magyar szent koronával szemben mutatkozó gyengeségét, így egy alkalommal egy szerb tiszt megkérdezte az egyik laikus karmelitától, hogy meddig marad az oltár felett a kép. A karmelita kijelentette, hogy az mindig ott fog maradni.

Ahogy elnézzük a pater aszkéta, szent arcát, akaratlanul is arra a pillanatra gondolunk, mikor a szegedi futókra adta áldását a templomban. Az áldás után páter Gellért rövid, de felejthetetlen beszédet mondott, amely így hangzott:

mint nyolc évig üresen állt Isten háza.

1904-be egy lelkes karmelita atya: Sós István tartományfőnök szállott le a vonatról és szívesen két fillérrel a zsebében, de határtalan lelkesedéssel és erős hittel a szívében. Első útja a templomba vezetett és kérte a jó Istent, hogy legyen segítségére, segítse meg a karmelita rendet, hogy ezt a gyönyörű templomot birtokába vehesse és abban az Urat szolgálhassa.

Nagy pénz volt akkor 145 ezer korona; amennyit a karmelita atya felvett kölcsönképen, de még nagyobb lehetett az önbizalma, amikor ilyen teher sulya alatt is kijelentette:

A Jó Isten megsegít majd bennünket, s meglátjátok, tíz év múlva nem lesz adósságunk...

Igaza volt. A Jóisten megsegítette az Ő szolgáit. Tizenhat évig járták a barátok a poros országutakat vándorbottal a kezükben, koldultak, hogy össze hozzák a szükséges pénzt.

1904-ben, Szent István napján szentelte fel a templomot Városov Gyula kalocsai érsek, fejezi be eibeszelését pater Gellért.

Halk szava szinte áhitató csorgat szét a szobában ahol ülünk. A falon, fő helyen a Kormányzó Úr arcképe. Minden féle szentképek. Az ablakon keresztül beszűrődik az augusztusi nap fénycsikja és glóriát von a pater feje körül.

— Tudtam, hogy ide jöttök majd, tudtam, hogy a szegedi gondolat nem áll meg a trianoni határon, hanem befut Zomborba, hisz ezért imádkoztam hosszú 23 éven keresztül Szent István királyunk oltára előtt...

Pályázati hirdetés

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség, Ujvidék pályázatot hirdet a következő tisztviselői állásokra:

1. Egy vezetőtisztviselői állás. Feltételek: Középszintű végzettség, a magyar nyelvnek tökéletes ismerete úgy írásban, mint szóban, megfelelő irodai gyakorlat, önálló fogalmazás és levelezés, a délvidéki viszonyok ismerete, kellő jártasság a szervezés terén.

2. Két revizori állás. Legalább négy középszintű képzettség, jártasság az irodai munkákban, az egyszerű könyvelésben. A magyar helyesírás és a délvidéki terepviszonyok ismerete, szervezési képesség. A revizorok feladatai elsősorban a fiók-egyesületek látogatása és szervezés.

Csak DMKSz tagok folyamodhatnak a helyi fiók ajánlásával.

A pályázatok beküldésének határideje augusztus 26-a.

A pályázatokon fel kell tüntetni a pályázó összes személyi adatait a képesítés megjelölésével, az iskolai bizonyítvány hi teszteltet, másolatban is csatolható.

Fizetés mindhárom esetben megegyezés szerint úgy állapítatik meg, hogy az az alkalmazott társadalmi állásának megfelelő megélhetést biztosít.

Kramer Gyula elnök.

Az EXTRA nyolc évvel ezelőtt mindössze kísérletként indult el útjára. A cigaretták között is típusokat különböztetnek meg a cigaretta gormet-i. Az EXTRA, ha családfáját kutatjuk, tehetséges unokaöccse a MEMPHISNEK. Sikerét nemcsak pompás anyagának, jó formájának köszönheti, hanem annak a körülménynek is, hogy valamilyen finom és el nem odázható rágyújtási kényszer teszi kívánatosá. Most ez utóbbi tulajdonságát még fokozzák is. SZENT ISTVÁN napjára úgy határoztak a cigaretta-készítés nagymesterei, hogy külön töltésben kerüljön forgalomba.

„Szent István Birodalma 1941-ben“

E címmel megboldogult gr. Teleki Pál, m. kir. miniszterelnök 1941. I. 15-én előadást tartott. Alant szemelvényeket és gondolatokat közlünk előadásából.

Ahogy mi itt huszonkét év alatt beleéltük magunkat a kisebbségi sorsba, ugyan úgy, de könnyebben és még nagyobb mértékben léte bele magát csonka Magyarország köz- és politikai vonatkozásban a tiszta nemzeti állam fogalmába és tudatába. Könnyebben és még nagyobb mértékben azért, mert egy magától adódó, természetes, evolúciós folyamat simán szülte meg hozzá a pszichozist, — azt a pszichozist, mely amugy is minden nemzetben adott-ságként él, — míg a kisebbségi sors örök harcot jelentett. Szóval míg a magyar kisebbségek az utódállamokban nagy erőki-fejtéssel küzdöttek pusztá kisebbségi jogaikért, s amig nagynehezen beleélték magukat a kisebbségi sorsba anélkül hogy asszimilálódtak volna, addig sokkal könnyebben és simábban élték bele magukat az adottságokba az anyaországi magyarok.

Mindezek előrebocsátása csak azért történt, hogy a haza gyarapodásával és kisebbségek bekapcsolódásával felmerülő probléma a maga nagyságában kidomborodjék. Csonka Magyarországnak, mint majdnem 100 százalékban nemzeti államnak csak saját nemzeti problémái voltak. Amig az utódállamok általános politikai, de társadalom és gazdaságpolitikai élete is nagyrészt a kisebbségek másodrendű polgárrá süllyesztése körül merült ki, addig a magyarok e fogalmat csak passive ismerték. Az utódállamok kisebbségi politikájának elkerülhetetlen következménye volt a csufos összeomlás. Hiába, az erőszak mindig megbosszulja magát, — de a gyengeség is.

Intő példaként, mint egy szimbólikus felkiáltójel, itt áll a mult, különösen a közelmult példája.

Láttuk és tudjuk, mi és mennyiben volt rossz (mert jó semmi sem volt), s ha azt még nem is tudjuk mit és hogyan kell tenni, de azt hogy mit nem szabad tenni, le-szűrhetjük a multból. Már most nézzük, miként vélekedett erről gr. Teleki Pál, mint felelős államférfi, miután a fenti cím alatt megtartott, nyomtatásban is megjelent előadásában tudományos levezetése mellett közben eljutott a magának feladott kérdésig (14. old):

»Most újra itt állunk egy sokféle nemzetiségben gazdag országgal, azzal a feladattal, hogy azt kormányozzuk. Milyen alapon lehet ezt kormányozni? Nyilván nem az egységes népiség alapján, mert igaz, hogy ma a kisebbségek vagy nemzetiségek 25 százalékot sem érnek el az országban, míg a Trianon előtti országban 45 százalékot értek el, mégis nyilvánvaló, hogy mechanikus módszerekkel akkor sem tudtuk ezeket asszimilálni és most sem tudók. Különösen attól a perctől kezdve kezdett megszűnni asszimiláló képességünk, amikor európai módszerekkel, tehát nem a magunk keleti béketűrő módjára gondolkodtunk és próbáltunk cselekedni, de európai módszerekkel próbáltunk különösen magyarosítani, abban a pillanatban megjött az ellenkezés és attól kezdve szűnik meg az asszimiláció lehetősége»

»Vissza lehet szerezni országrészeket, le újra megalapozni ez országrészek és népük hitos, boldog és hű idetartozását csak akkor, ha visszatérünk arra az életformára, amely egy symbiotikus területnek, egy népileg symbiotikus államnak egyedüli vezetési formája s lehetősége, erőszak nélküli életforma.

Ki képzeli ma azt, hogy 45 százalék másnyelvű embert erőszakkal együtt lehet tartani? De még 25 százalékot is nagyon nehéz. Csak úgy lehet tehát együtt tartani, ha olyan életformát választunk, amely életformában ezek a nemzetiségek symbio-

tikusan együtt megélhetnek, de mégis egy egységes nemzeti gondolat és nem valami kompromisszum, szerződés vagy más ilyen jogi formula alapján. Ezért az a nemzeti gondolat, amely hazánk népeit egybe kell, hogy fűzze,

nem lehet nyelvi elv vagy gondolat.

»Már most mik a következmények mindezekből számunkra 1941.-ben? Ezeknek a következtetéseknek a levonása az, amikor azt hirdetem, azt hangoztatjuk, hogy:

»vissza a szentistváni gondolathoz.

Ahoz a gondolathoz, amely nem más, mint az ősi pusztákról hozott magyar symbiotikus kiegyenlítő népi vagy nemzeti gondolat.

Életforma, de nem anyagi életforma, hanem lelki és politikai életforma, amelyet Szent István a kereszténységnek is symbiotikus karaktere folytán könnyen tudott keresztény politikai életformává, keresztény nemzeti állami vezérgondolatává tenni.

Ma is, 1941-ben a szentistváni gondolatra, szentistváni életformára vagy államformára való visszatérés azt jelenti, hogy visszatérni arra az életformára, amely a földnek ezen a táján, a Dunamedencének a történelem során kialakult népi összetételében az egyedüli lehetséges összefogó életforma, ha nem akarjuk ezt a medencét apró részekre darabolni, hanem egységben tartani. Minthogy pedig a világ fejlődési iránya nagyobb gazdasági egységek felé megy, helyesebb, ha ez a természet által megrajzolt gazdasági életegység egy állami egységben van, azaz ha a medencét összefogja valahogy, összefogja egészben, vagy legalább közel egészben valamely központi erő. Ez az erő a dunai népek tradíciója, ősi rátermettségünk, Nyugat-Európa kapujában és mégis

központi fekvésünk folytán érzésünk szerint csak a magyar lehet.

De tisztában kell lennünk, hogy nehéz ma újra összefogni egy 45 százalékban nem magyar államot. Nem lehetséges összefogni ilyen építési országot valószínűleg nagyon hosszú ideig, — addig, míg az emberek rá nem nevelődnek arra, hogy az ősi magyar életformának és a magyar symbiotikus államformának emberi, általános értékét fel nem ismerik. Ez az ut hosszú, a munka nehéz, de nem csak a magunk és jövő nemzedékünk, hanem Európa és az emberiség békéje érdekében is való, s így annál fontosabb és magasabb. Bármi hosszú is azonban az út, a céllal, a békét és egyetértést teremtő szentistváni eszmével egyetértelműleg kell cselekdünk már ma is minden részletkérdésben is úgy, mint a nemzet egyetemes nevelése tekintetében is.»

Ezután felteszi a kérdést: »S mi magunk? Alkalmasak vagyunk-e s ha nem volnánk lehetünk-e alkalmasak és hogyan egy ilyen vegyesnyelvű országnak az egységes és a régi magyar hagyomány szerint nem brutális, hanem jóságos vezetésére? Ez a probléma! Mi kell ahhoz, hogy alkalmasak lehessünk? — Elsősorban az kell, hogy önmagunkban helyreállítsuk a magunk nemzetfogalmát, hogy ne vegyünk kölcsön idegen nemzetfogalmat. A »magyar nemzet« lényege nem a magyar beszéd, de a magyar összefogó erő, politikai vezető tehetség, keleti egyensúlyérzés, — a magyar politikai eszme — Másodszor kell: türelem érzése és gyakorlata a nemzetiségek felé. Szigor ott, ahol az feltétlenül szükséges, ahol támadnak bennünket és a nemzetet, amelynek egyformán hű tagjai kell hogy legyünk, akik e haza, e föld fiai. — A nemzetiségekkel szemben való türelem nemcsak törvény, rendeletek és iránymutatás, de hozzátartozik ez magyar mivoltunk lényegéhez. A harmadik követelmény önmagunkkal szemben nagy belső fegyelem, egyöntetű felfogás és magaviselet a nemzetiségekkel és

A tűző napon

látástól vakulásig peng a kasza, hogy uti terméskből legyen kenvere a magyarnak. A veritékes, kimerítő munkában elcsigázott szervezet ujjászületik, ha a valódi

Diana sósborszesz

frissíti fel és erősíti meg.

Aki a homlokát, a tarkóját, a karjait és a lábait bedörzsöli ennek a csadálatos szernek néhány cseppjével, játszva végzi nehéz munkáját és utána üdítő álmra hajtja a fejét.

A valódi DIANA sósborszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
palack			
70 f	1.20 P	350 P	6.40 P

ezekkel rokon népességű államokkal szemben. — Csak az egységes felfogásnak egy séges végrehajtása lehet az, amely erőssé teszi az államot és a nemzetet. Végül a negyedik követelmény: a nagy műveltségre való törekvés. — Csak a valódi műveltség ápolásával, megbecsülésével, arra való igyekezettel tudunk odafejlődni, amit Csáky István barátom mondott: a »primus inter pares« szerepét tölthessük be a Duna-medencéjében. Ezt csupán hangoztatásával a »kulturfőlnyének nem lehet elérni, sem megtartani. Dicsekvésből, öntelt-ségből nem élünk meg, ezek erejéből nem maradhatunk fenn.»

»Nem fogjuk ezeket gyorsan elérni. Ezt nem lehet sem törvényekkel sem rendeletekkel igazán megvalósítani, hanem csak nemzeti akaratral és nemzeti nekifezüléssel. Ezért hirdetem folyton, hogy amikor az állam elvégzi a maga munkáját, kereteket ad, a társadalomnak kell azután kitölteni e keretet.

Szent István gondolata sem jelszó volt nem annak volt szánva. Aki annak használja, megszentelteleníti. Tánítás volt az és fegyelmzés, a nemzetnek, az utódoknak, uralkodócsaládoknak bölcs és jóságos vaskézrel való fegyelmzése századokra.

Ennek a fegyelemnek tartása Szent István birodalma 1941-ben, úgy mint a nemzet egész életén át, mert csak ezáltal létezhet a nemzet.

Nemzeti létünk tehát attól függ, hogy ezt a Szent Istvánról elnevezett gondolatot, amelyet csak azért nevezünk róla így, mert ő adott neki mondjuk láthatóbb időt álló és európaibb, keresztény formát, ha ezt magunkban újra erőssé tesszük és ha majd sikerült nekünk ezt a világgal is megismertetni. Mert nem mint magyar ember,

de mint európai vallom azt, hogy ez az a forma, amely végeredményben Európának a tarka népeit megmentheti.

Ahogy a szakember alaposágával, hozzáértésével hosszú bevezetésben kifejti a Dunamedence és a magyarság symbiozist, a táj és a nép összeforrását, ahogy a hazaalapítást a táj jellegével és a kelet-ről jött ősmagyarság sajátosságaival okszerűsíti, — az minden szavával a nagy tudóst dicséri. Ki is mondja tudományos megállapításai eredményeként, hogy »itt más, mint a magyar államot alkotni nem tudott, mert ez sajátosságaimból és e tájegyéni jellegéből folyik».

Előadását éghajlati, települési, talaj-övezeti térképekkel támasztotta alá, melyeknek mindig nagy mestere volt. Az őt jellemző tudományos aprólékosággal levezeti, hogy »a Dunamedencének, mint tájnak egysége is symbiotikus».

»Ez az egység: a Kárpátok övezete egység, minden térképen geológiai, hydrográfiai, a felszín formáinak, a növény életközösségének térképein is, vagy akár a termelés térképein is egy természettől világosan megrajzolt egység.

Es ebből vezeti le a »szentistváni gondolatot»

»Már most, ha látjuk, hogy symbiotikus a táj és symbiozisban van a tájnak és népeiknek együttese, azt hiszem, senki sem fog csodálkozni azon, hogy ennek a

tájnak a politikai gondolata, annak a nagy táj központi és legnagyobb keleties részébe való, abban otthonos keleti népnek a gondolata, amely ennek a nagy tájnak politikai formát, államformát és államjellegét ad tehát a magyaré, symbiotikus. Ez a »szentistváni gondolat». Ezért nem faji gondolat az, hanem sok együttélő, bár különböző származású, nyelvű emberek, nép elemek politikai egybefogásának gondolata. Ez a »szentistváni állameszme». Ez tökéletesen következik a földrajzi és a népi jellegek alakulásából, tehát mondhatom, parancsszerű. És ennek a földnek politikai szervezője — a magyar állam — feladata ezen örök parancs szerint oldja meg és kell, hogy megoldja. Ezt a felfogást, ezt a »gondolatot» Szent István nevéhez fűzzük».

Csak nagy emberek, szellemóriások lelkében születnek nagy gondolatok. Átfozó, mindent megvilágító visszapiillantások, józan és ihletett jövőlátás, proficiás megállapítások jellemzik ezen előadást. Jószándék, nemés segíteni akarás, mély emberi átérzés mellett. Hát nem a jó pásztor tapasztalatainak jeszürése, intő óvása rejlik előadásának utolsó mondatában?

»Mert nem mint magyar ember, de mint európai vallom azt, hogy ez az a forma, amely végeredményben Európának a tarka népeit megmentheti».

Zs. M.

Megfojtották Bukarestben az erdélyi magyar rabok kinzóját

Az elmúlt husz év „rejtélyes emberét„ utólrta a végzet

Az egyik kolozsvári lap rövid hírből írta meg, hogy Bukarestből érkezett jelentések szerint Crisan-Hasdeu, a volt megszálló hatalom kémelhárítójának és szigancájának leghírhedtebb »vallatóját» utólrta a végzet és Bukarestben, néhány héttel ezelőtt, a vasgárdisták megfojtották.

Crisan-Hasdeu neve az erdélyiek előtt nem ismeretlen. Sánta lábára és furca járására való tekintettel »Tuskólábunak» nevezték el ezt az őszhajú, sima beszédű embert, akinél kegyetlenebb hohért aligha ismertek.

A barát álarca alatt

Különös és rejtélyes ember volt. Tökéletesen beszélt magyarul. Talán azért is hozták le Erdélybe, minden nagyobb ügy alkalmával. Sima, jóságos beszéde volt. Az volt a trükkje, hogy a vallatandó áldozattal egyedül maradván úgy beszélt a szerencsétlen emberhez mint a legjóságosabb barát. Amikor Macskássy Attila zilahi kollegiumi tanárt a legborzalmasabb kinzások közepette vallatta, a véres és agyafúrt kinzások közepette megállt és résztvevő hangon így biztatta vallomástételre:

— Hát miért nem vall be mindent tanár ur? Nem egyszerűbb volna? Tudja,

hogy milyen kellemetlen nekem, hogy ki-noznom kell magát? A szívem szakad meg, de hát mit csinálhatok én? Kis fizetésű ember vagyok és azt kell csinálnom, amit parancsolnak. Tegye meg, valljon be mindent és írja alá a jegyzőkönyvet.

A szerencsétlen, félholtra kinzott ember, az elszennvedett bántalmak hatása alatt aláírta a jegyzőkönyvet és »jóságos» pri-béke Crisan-Hasdeu ismét dicséretet kapott Saulescu alezredestől, a kémelhárító kolozsvári főnökétől, mert megint sikerült egy magyar összeesküvőt vallomásra bírni.

Magyarok hóhéra

Hasdeu-Crisan mester valódi nevét és multját igen kevesen ismerték. Állítólag magyar csendőr volt valamikor, innen azonban szabálytalanságok miatt elhocsátották. Mint volt csendőr, hamar bekerült a bukaresti állambiztonsági hivatal kötelékébe, onnan pedig rövidesen átkerült: a kémelhárítóhoz, a hírhedt »Biroul Doi»-hoz. Hosszú éveken keresztül itt dolgozott és kiméletlenül üldözte a magyarokat.

Minden állítólagos kémkedési ügyet,

amelyben magyarok voltak belekeverve, ő »nyomozta» ki. Hogy milyen eszközökkel, arról azok tudnának beszélni, akik egyszer már a kezébe kerültek. Ezért volt az, hogy akármilyen alaptalan és mondvacsinált volt az ügy, amelyben nyomozott, a gyanuba vett emberek mindig vallottak. Crisan-Hasdeu kiszedte belőlük a vallomást. Sok magyar ember köszönhetette ennek a rejtélyes embernek, hogy évekig raboskodott a megszállt börtöneiben.

Vallatási módszer

Benn a kolozsvári börtönben egész legendarozatot meséltek el a régebbi foglyok Crisan-Hasdeu vallatási módszereiről. Nemcsak a régi és bevált kinzásokat: a sós vízzel való itatást, a sóshering ebédeket, amely után két napig egy korty vizet sem kapott a szerencsétlen áldozat, nemcsak a csigára való felhúzás borzalmas módszereit kultiválta, hanem leleményesen egészen új

ötleteket is talált ki. Ő találta fel és használta az ugynevezett »vaskesztyűt», amely nem volt más, mint egy rendes bőrkesztyű, amelynek tenyerfelőli részére, ötletes módon zsiletpengéket varrtak be. Az ezzel a kesztyűvel »kezelt» emberek azután pillanatok alatt várbeborítva, irtózatot kinok között fetrengve maradtak vissza cellájuk földjén.

IZLÉSES NYOMTATUÁNYOK

levélpapír
boríték
körlevél

és minden e szakmába vágó nyomtatványokat a legprecízebben készíti

BOSNYÁK JOZSEF

nyomdavezérlő

ZOMBOR

Csihás Benő u. 3.

Kivégzés

Kedvelt módszere volt Crisan-Hasdeu-nek a kivégzési komédia. A vádlottat felvezették a kolozsvári katonai börtön padlására és megkérdezték, hogy hajlandó-e vallani, mert ha nem, úgy kivégzik. Az egyik pri-bék, akit a foglyok — mivel nevét ne mismerték — a homlokán lévő sebhelyről csak egyszerűen »lyukasfejűnek» hívtak, revolvert vett elő. Az áldozatot falhoz állították, hármát számoltak. Ha az áldozat még erre sem volt hajlandó, a »lyukasfejű» elsütötte a revolvert. Crisan-Hasdeu ebben a pillanatban félreütötte a fegyvert és elkiáltotta magát:

— Nem engedem megölni ezt a szerencsétlen embert. Ez ártatlan. Garantálom, hogy mindent be fog vallani.

Azzal, mint »jóságos mentor» magával vitte a félholt delikvenst és most már lélektani eszközökkel addig gyurta, míg egyik-másik, a gyöngébbje, megtörtött és vallott.

A gyengébb lelkű gyanúsítottakra a rábeszélés módszereivel igyekezett hatni. Elkezdte mesélni, hogy mennyire sajnálja az itt lévő szerencsétlen embereket, hiszen ő is apa családja van és nagyon sokat szenvedett az életben. A fogoly mondjon el mindent és ő azon lesz, hogy kiszabadítsa a börtönből.

Ezenkívül szívesen vállalta azt, hogy üzenetet ad át a kint lévő hozzátartozóknak, sőt levelet is küld. Jaj volt annak a szerencsétlennek, aki a mézes-mázos szavaknak beugrott. Mert Crisan-Hasdeu nem volt skrupulózus. Kiméletlenül megszarolta a foglyok hozzátartozóit, különösen akkor, ha azok között fiatal és csinos nő is volt...

A megkinzott magyarok köteteket tudnának írni a sánta Belzebubról. Az ő ötlete volt az is, amikor november 3-án este, a kolozsvári katonai fogházban leváltották az öröket és csendőrökkel rakták tele az épületet, valamelyik fogolynak »jónindulatúan» megsugta, hogy a csendőrség megérkezése annyit jelent, hogy a magyar politikai foglyokkal is úgy fognak elbánni, mint a vasgárdistákkal, vagyis »szökés közben» agyonlövik őket. Elképzelhető, hogy ezen az éjszakán mit állt ki az a 100-nál is több politikai fogoly, akik előtt ez az »elintézési módszer», amelyet a vasgárdistáknál alkalmaztak, nagyon is hihető és valószínű volt. A nyomozásnak ebből az ijesztésből semmi haszna sem volt, mert nem akadt egyetlen fogoly sem, aki a pokoli ijesztés hatása alatt vallani óhajtott volna. De a »Tuskólábú» szadista lelke perverz gyönyörűséget talált abban, hogy egy sereg embernek tönkretegye az amugy is elkinzott éjszakáját.

A végzet most utólrta. Az egyik áldozata — nyilván egy volt vasgárdista — az utcán felismerte, rárontott és pusztá kézzel megfojtotta. (—)

Úridivat, Nőidivat, Harisnya, Kesztyű, Kötöttárú,
 Fürdőcikk, Ernyő, Börönd, Cipő, Rövidárú,
 Kézimunka, Selyem, Szövet, Mosóárú, Férfi-
 ruha, Női ruha, Nőikalap, Bunda, Szőnyegárú,
 Gyermekruha, Óra, Bizsú, Díszmű, Kerámia,
 Sport, Illatszert, Papír, Író- és rajzszerek, Játék,
 Szőnyeg, Függyöny, Papan, Vaszonárú, Ág-
 és asztalnemű, Bútor, Kémbútor, Kályha, Csillár,
 Rádó, Manglamez, Üveg, Porcellán, Edény,
 Háztartási cikkek, Gyermekkosci, Kerékpár,
 Szerszám, Kertiszerszám, Maradék, Fűszer,
 Csemege, Hentesárú, Gyümölcs, Cukorka stb.
 Gyermekruha, Óra, Bizsú, Díszmű, Kerámia,

Magyar Divatosarok

BUDAPEST VII. RÁKÓCZI-ÚT 70-76

Körm.
Képzés

HIREK

00000000

Magyar hősök

1587. augusztus 20.

Erre a napra esik Zrínyi György a kanizsai vár akkori parancsnokának fényes győzelme. Nádasdy Ferenc és Bathiany Boldizsár várkapitányok Zalaegerszeg felől érkezett csapataival együtt összesen 6000 emberével, döntően megverte Sasuár szigetvári török bég kb. 8000 főnyi hadát. Ez a török had Szigetvárról Segesden, Pallon át előnyomulva, a kanizsai várat kikerülve, a Mura és Kerka közébe tört be, hol Lendva várát elfoglalta, az egész környéket feladta és kirabolta, majd 18 falu védtelen magyar népet rabigába hajtotta. Ámde visszatértében Zrínyiék Kanizsától északra a Kanizsa patakon való átkelés közben leszállásból hirtelenül előretörve, Kaczorlaknál a teljesen meglepett törökökre vetették magukat, akik a váratlan megrohanás hatására alatt, rémülten megugrottak. Nagy részük elesett, ezren fogságba jutottak, sokan pedig a patakmenti mocsarakban pusztultak el. Ezzel szemben a magyarok mindössze csak 11 hőst veszítettek. Sasuár bég maga a mocsárban rejtőzött el és órákon át nyakig ült a vízben, mígnem az éjjeli sötétségben elmenekülhetett.

1914. E napon a volt szabadkai 86. közös gyalogezred III. zászlóalja parancsot kapott, hogy a boszniai Visegrád hidőjének előteréből a szerbeket, akik a Panos hegyet (979 m. magas) megszállva tartották, verje vissza. A nagy lendülettel megindított támadás azonban több ízben megakadt. Az ezred 12. százada Rátvay Imre százados parancsnoksága alatt parancsot kapott a megakadt támadás előrevitelére. Rátvay százados századát a szerbek oldalába toltta el és úgy támadott. Ez a támadás is azonban öldöklő ellenséges tűzben kétszer megakadt. Végre 9 órán át tartó kemény harc után Rátvay egy utolsó lendülettel előrerántva századát, betör az ellenséges állásba: a Panos 979 m. magas hegy a mienk! Rátvay Imre százados határozott és céltudatos cselekvésével, valamint személyes, rendkívüli bátorságával akkor mindjárt a III. oszt. katonai érdemkeresztet érdemelte ki, később pedig ezért a fegyvertényéért is az arany tiszti vitézségi éremmel jutalmazták sorozatos vitézi tetteit.

00000000

OTI ügyeletés orvosa: Dr. Kontsek Ferenc, Zöldfa utca 12. (Kisbezdáni ut)

Ügyeletés gyógyszerár: Szent Erzsébet, Kossuth Lajos uca.

Bevásárlási könyvecskéivel vásárolhatnak a vidékiek a budapesti őszi vásáron. Illetékes helyen közlik, hogy a szeptember 4-én kezdődő őszi budapesti vásáron és kiállításon a vidékiek vásárlási könyvre beszerezhetnek árukat a kiállítóktól.

Drákói szigorral büntetik az ártatlant Szerbiában. Belgrádból jelentik: A hivatalos lap rendeletet közöl az árellenőrzésbe ütköző kihágások megtorlásáról. A rendelkezés megszegői ellen rendkívüli szigorral járnak el. A büntetések között szerepel az üzlet bezárása az iparendelő megvonása és 1 millió dinárig terjedhető pénzbírság.

Kormánybiztost kapott a Dunabánsági Takarékpénztár A pénzügyminiszter a Dunabánsági Takarékpénztár újvidéki pénzügyintézetéhez Sztamorai Jánost, a Közérdekeltségek Felügyelő Hatóságának elnökét, kormánybiztosul kirendelte. (MTI)

Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegnek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Határrendőrséget kap Csáktornya. A belügyminiszter a személyi és áruforgalomból folyó tennivalók ellátására Csáktornyan határszéli rendőrkirendeltséget szervez.

Bácska dús kincsei

találnak viszonzást az Alföld öléből fakadt, áldásos gyógykincsben, amit eddig Bácskában nem ismertek, mert felfedezése az elszakítottság szomorú idején történt. Sok százezer epe-, gyomor-, cukorbeteg egészségét adta vissza ez a csadálatos forrás, a jászkarajenői Mira glauber-

sós gyógyvizet, amellyel orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4—6 hetes kurák tartandók. Vesélytelen, természetes fogyasztószert is! Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben. Vizonteladói képviselő: Cselikovits Testvérek, Újvidék.

A bácskossuthfalvi óvodások vizsgálóhadása. Az óvodások és a napközi otthon ápolottjai vasárnap délután a Kaszinó színháztermében műsoros délutánt rendeztek. Az előadást Baschmann Ilonka óvónő irányította. A kis szereplők kitűnőek voltak és sok tapsot kaptak.

Meglopták a pályaudvaron. Zentáról jelentik: Kujundzsics Mihály felsőverusicsi kereskedő jelentette a rendőrségen, hogy a zentai pályaudvaron meglopták. A tettes elvitte 1500 pengőt tartalmazó pénztárcáját.

A szabadkai Szent József férfikongregáció ünnepe. Szabadkáról jelentik: Lélek emelő ünnepséget rendeztek a szabadkai Szent József férfikongregáció tagjai vasárnap. A kongregánisták a Szent György templomban tartott ünnepi mise keretében ráhelyezték zászlójukra a nemzeti színekkel ékesített szalagot. Ebből az alkalomból Ekdos István lelkész, a kongregáció lelki vezetője magasszárnyalású beszédet mondott. A szalagot Kalmár István világi vezető helyezte a zászlóra. A feldíszített zászlót a kongregáció kápolnájába vitték. Itt Szolga Pál, a zimonyi kongregáció tagja mondott megkapó beszédet. A remek-kivitelű zászlószalagot Ternay Antal bokodi plébános, a kongregáció tíz év előtti alapítója adományozta.

Állást kaphat nő

aki perfekt a magyar helyesírásban és jó gépirónő. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Szerény” jelleggel.

Színházi előadások Magyarországon. A Városi Mozi helyiségében nyílik meg az első magyar színház Magyarországon Nádasdy József vezetésével. Megnyitóelőadás augusztus 23-án lesz. A János vitéz kerül színre első ízben. A műsoron szerepel még a Bánk Bán, a Gyergyói bál, Tokai aszu, Nótáskapitány, Sárgarigófészek s még számos modern operett. Az előadások elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Leszurta a fiát. Az újpesti Arany János utcában Peste László munkás ittás állapotban leszurta fiát, ifj. Peste László 19 éves tetőfedősegéjét. Kocsmából hazamenet összeveszték és az apa hasbaszurta a fiát. A mentők vitték a kórházba a fiut, az apát az újpesti kapitányság őrizetbe vette.

Kitűnően sikerült műsoros est Óbecsén. Az óbecsei Római Katolikus Iparos Legényegylet műkedvelőgárdája kitűnően sikert műsoros estet rendezett az egyesületi otthon nagytermében. Az előadás műsorán szavalatok, énekszámok, magánjelenetek és a „Cigány a bíró előtt” s a „Sakk-matt” című egyfelvonásos vígjátékok szerepeltek. Kiténtek: Oláhné-Burány Erzsébet, Gerbits Magda, Windpassinger Vera, Platzné Párccs Rózi, Oláh Imre, Oláh Ferenc, Kiss János, Zorád József, Tóth László, Farkas Sándor, Kazinczi Szilveszter és Drapos László. A műsor bemondó szerepét Drapos László töltötte be. Az előadást sok hozzáértéssel Törteli Imre segédlelkész rendezte.

Több, mint négyezer kilométer hosszú petróleumvezetéket építenek Texasból Newyorkig. Washingtonból jelentik: Miután Ickes belügyminiszter tárgyalásokat folytatott tizenegy nagyobb petróleumtársasággal, nyilvánosságra hozta, hogy haladéktalanul megkezdik egy 1820 mérföldnyi hosszúságú olajvezeték építését. Texasból és Louisiana-ból Newyorkba és Philadelphiába. Az olajvezeték azért szükséges, hogy egyhítse azt a naponra növekvő olaj szükségletet, amit az Angliának átadott amerikai olajtartályok hiánya okoz. Az olajvezeték nem készül el kilenc hónapon belül. Ickes egyidejűleg a szállítási nehézségek következtében szénhiány veszélyét jelezte.

A DMKSz zombori szervezete testületileg vesz részt a Szentistvánnapi körmeneten. Kéri a tagokat, hogy 8 órakor gyülekezzenek a Magyar Olvasókörben.

Nemzetvédelmi bizottság alakult Zentán. A zentai körzethez tartozik zentai, zsablyai, és az óbecsei járás. A zentai kerület elnöke: Vámos János tanár, tagjai: dr. Bilicki Ferenc állatorvos és Kovács Kálmán.

Magyarországon a kerületi munkásbiztosító hivatal kirendeltsége hivatalos óráit minden nap délelőtt 10—12-ig tartja, Szegedi-ut 9. szám alatt.

Bármilyen leszármazási **OKMÁNY** (nemcsak nemesi) beszerzése ügyében forduljon **HERALDIKA NEMESSÉGI** irodához Budapest, IV., Gróf Károlyi utca 14 Tel. 381-199, 184-644

Ismét korlátozták az értéklevelek külföldi forgalmát. A postavezérgazgatóság közlése szerint a rendkívüli viszonyok következtében előállott forgalmi korlátozások miatt további intézkedésig a következő országokkal szünetel az értéklevelek és értékdobozok forgalma: Bulgária, Egyiptom, Libanon, Szíria, Latakia, Görögország, Irán, Japán, Korea, Szerbia, Kína, Brit-Szomáliföld, Palesztina, Szovjetunió, Románia, Szaudi-Arábia és Törökország.

Leugrott a negyedik emeletről. A Tomori-utca 1. számú ház IV. emeletéről az udvarra vetette magát Stern Jenő 61 éves újpesti magánzó. Haldokolva vitték a mentők a Rókus-kórházba.

Augusztus 27-én ül össze az összeférhetetlenségi bizottság és több összeférhetlenségi ügyet tárgyal.

Hatvanmillió líra Albánia háborús kiadásának fedezésére. Rómából jelentik: A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint az olasz kormány hatvanmillió lírát engedélyezett Albánia számára a háborús kiadások fedezésére.

Vége a nyaralásnak. A Sikarában nyaraló kisgyermek nyaralása befejeződött. Kedden délután az illetékes hatóságok intézkedésére tehérgépkocsikon hazaszállították a kis nyaralókat.

Veprődön Szent István napján, a szentistváni ünnepségek alkalmával országzászló avatás lesz. A felavató ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődik.

Szalmatűz. Kedden a korareggeli órákban Bogisits Márton gazdálkodó tanyáján, még eddig ki nem derített okokból, kigyuladt a szalmaakazal. A kivonult tűzoltóság a tüzet hamarosan eloltotta. A kár jelentékeny.

Sejvino de Bernandi repülőördög, olasz artista világszerte utja során Zomborba érkezett és 20-ikától 24-ig a megyeház háttamögötti téren mutatja be szenzációs motorbicikli mutatványát. Az érdeklődés igen nagy.

Nyiltér*)

—:—

Tisztelettel értesitem az igentisztelt kereskedő urakat és fogyasztó közönséget, hogy Pauditz István urtól az ecetgyárat megvettem és azt átalakítva, házamban, Zombor, Csihás Benő uca 4 szám alatt, saját nevem alatt tovább vezetem.

Zombor, 1941 augusztus 20.

Kiváló tisztelettel:
Mack Miklós

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

„A széki magyar édesanyák nevében”

Megható szövegű táviratot kapott ma az Egyetemi Munkaszolgálat Főparancsnoksága. Székről jött, Szolnok-Doboka vármegyéből, Erdély földjéről. Itt szolgált 6 hétig a »Teleki Blanka«, önkéntes női munkatábor. Így hangzik a távirat szövege:

»Községünkben levő munkatábort kérjük itthagyni. Községünk égő kívánsága ez. Magyar községünk az oláh tengerben ezt úgy hisszük, megérdemli Széki magyar édesanyánk.»

Néhány órával a távirat megérkezése után jött az expressz-ajánlott levél az EOM. főparancsnokához címezve. 68 széki édesanya írta alá ezt a levelet, amelyet az íráshoz nem szokott dolgos kezek szeretete és hálája küldött. »Nem állottunk az érkező leányok elé virágokkal — olvassuk ebben a levélben — mert népünk bizalmatlan lett mindenkivel szemben. Árván éltünk. Mi csak néztük őket, ezeket a munkatáboros leányokat s arra gondoltunk, vajjon mit akarnak? És ahogy teltek a napok, úgy éreztük napról-napra mind jobban és jobban, hogy ők valóban közénk jöttek. Nemcsak megjelentek közöttünk, hanem beléptek családi hajlékainkba, részt kértek maguknak a mindennapi életünkben és velünk együtt dolgozva, lángoló magyar érzést loptak a szivünkbe. Mert bizony a 22 évi rabság alatt alaposan elaléltak a magyar szívek az oláh tenger közepén. Ugy érezzük az Isten küldte hozzánk ezeket a munkatáboros leányokat, akik velünk együtt dolgoztak és az életünket gazdagították meg. Nem tudunk szavakat találni annak kifejezésére, hogy mit jelentett számunkra ez a munka... És most visszafajtott könnyekkel magunk elé meredünk, hát lehetséges, hogy ez a munkatábor ne legyen itt közöttünk? Kérjük a Nagyméltóságu Főparancsnok urat, kegyeskedjék községünkben hagyni a munkatábort...»

A női munkatáborok azonban elköltöztek, mert sok-sok száz magyar falu hívja sebeivel, fájdalommal a gyógyító kezű munkaszolgálatosokat. A »Kanizsai Dorottya« tábor Kistoronyáról Imregre, a »Lórántffy Zsuzsanna« Karcásáról Tiszakarádra, az »Emese« Magyarbélről Óhajba, a »Dobó Katica«, Csuzról Nagysurányba, a »Sároli« Szépkényerüszentmártonról Galgóra, a »Szilágyi Erzsébet« Noszolyból Somkerékre, a »Gizella« Jánokról Jászómindszentre, a »Rozgonyi Cecília« Magyardecseről Felőrré, a »Teleki Blanka« Székről Kérőre, a »Zrínyi Ilona« munkatábor pedig Ördöngösfüzesről Nagyiklódra költözött át.

Az áldásos munkát itt folytatják tovább a hajdanok s a megsegített nép áldó imája bizonyítja, hogy szükség van rájuk és itt az ideje, hogy valamennyi értelmiségi hajadon a kötelező munkaszolgálat bevezetésével eljuttasson a magyar falvak szegény elhagyott magyarjaihoz.

Bácskaiak találkozóhelye

Únó kávéház -- étterem -- söröző

Budapest V. Vértanúk Tere 2. (Parlamentnél!)

Tulajdonos: **BORÓKA JÓZSEF**

**Elsőrendű konyha,
polgári árak,
menürendszer**

A sport fáraszt

Pár csepp klasszikus "4711", zsebkezdőre belehelve, vagy homlokra és halántékon szétörzsölve, ismét üdék vagyunk

No. 4711 Eau de Cologne

Most álmomban kísértesz? (Üzenet)

Álmomban itt voltál,
kétszer megcsókoltál...
Istenem... Istenem,
Milyen szép is voltál!

...Nem vonlak kérdőre, csak úgy megkérdem:

Fáj néha a szived... érzel néha velem?
Nem gondoltad akkor, mi lesz majd belőlem?!
— Talán majd meghalok!
— Talán gyáva leszek?!
Átkozódva, sirva, — bitangul elveszek?!

Óh, nem történt semmi! — S nem reszket a kezem,
Hogyha mást ölelek, vagy épp szeretkezem!
...Az én csókom nem meddő, de tudom: hazugság.
— S nem lesz folytatásom:
Nekem ki kell hűlni!
Nem szabad anyáknak hazugságot szülni!

A ti csóktok meddő is: amilyen a párod!
A boldogság? — Áldás... Hiába is várod!
Milyen a vágyatok? Ti hazudva akartok...
Reszket a kezetek...
És csak nyög a szátok!
— Minden hazugságon van valami átok!

Ne jöjj el, ne kísérs... ne bolygass az álmom.
Tudod-e, hogy régen a bolondját járom
Kusza életemnek! — Hagyjuk meg a Multat
Multnak, csak emléknék,
Vagy: halott barátoknak...
S tán majd akkor nem fájsz, ha álmomban látlak.

Még szólni sem tudtál.
— A szivemre buktál...
Istenem... Istenem,
De nagyon zokogtál!

Vass Imre

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Lakások és üzlethelyiségek bérletének szabályozása

A zombori általános ipartestület közleménye

Kivonat a m. kir. minisztérium 5777/1941 M. E. sz. u. rendeletéből a lakások és üzlethelyiségek bérletére vonatkozó egyes kérdések szabályozásáról.

A BÉREMELÉS KORLÁTOZÁSÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK:

Lakás és egyéb helyiség bérét nem lehet magasabbra emelni, annál a bérnél, amelyet az 1939 évi szeptember hó 1. napján kellett fizetni.

Hatálytalanok az 1939 évi augusztus hó 31. napja után kötött bérleti szerződésben foglalt megállapodások annyiban, amennyiben a lakás vagy egyéb helyiség bérét az 1938 évi szeptember hó 1. napján fizetett bérnél magasabban állapítják meg. Ha a bérbeadó a lakást vagy egyéb helyiséget átalakítja, modernizálja (gáz-víz-stb. látja el) akkor a fentiek alapján járó bért a lakás, illetőleg az egyéb helyiség használatosságának emelkedésével arányban álló mértékben emelheti. Ellenben nem vonatkozik a fent ismertetett korlátozás a nyaralás céljaira bérlet lakások bérletére, a fogadó (szálló, penció) ipar keretében szállás céljára bérbeadott helyiségek bérletére.

A FELMONDÁS KORLÁTOZÁSA

6. §. Lakás és lakás céljára használt egyéb helyiség bérletét a bérbeadó rendes felmondással csak a következő esetekben szüntetheti meg:

1. Ha a lakásra magának a bérbeadónak vagy leszármazójának van lakás céljára méltánylást érdemlő okból szüksége.
2. Ha a bérlet lakás kiürítése miatt szükséges, mert a bérbeadó a bérbeadott épület vagy helyiség helyében kizáróan vagy nagyrészt bérbeadás céljára szolgáló új épületet vagy új épületrészt emel vagy az épületre emelet sort vagy más új épületrészt épít, vagy a bérbeadott épületen vagy helyiségben adókedvezményre jogosító átalakítást végeztet.
3. Ha a lakásra szolgáltatásban álló személy elhelyezése végett azért van szükség mert ugyanabban a házban erre a célra korábban használt lakás a hatóság megállapítása szerint használhatatlanná vált.
4. Ha a bérbeadó a kincstár, törvényhatóság, község (város, vagy a Fővárosi Közmunkák Tanácsa, illetőleg a kezelésében álló Fővárosi Pénzalap és az épület lebonthatása közcélú épület létesítése, új ut nyitása vagy kiszélesítése, vagy más közérdekű munkát végrehajtása céljából szükséges.
5. Ha a bérbeadó a kincstár és a helyiséget hivatal elhelyezése céljából vagy más okból saját céljaira maga kívánja használni.
6. Ha a lakás, üzlet vagy üzem céljára szolgáló olyan helyiséggel kapcsolatos, amelynek bérletét a bérbeadó a jelen rendelet értelmében egyidejűleg felmondja.

Az 1. és 3. pontban megállapított esetekben az állásánál fogva helyhez kötött polgári vagy katonai közszolgálati alkalma zottal szemben csak akkor van felmondásnak helye, ha a bérbeadó a bérlet részére lakásszükségletének megfelelő más lakást ajánl fel. Hasonló lakás felajánlási kötelezettség mellett mondható fel a bérleti jogviszony a 4. és 6. pontok esetében is.

A bérbeadó azon a címen, hogy lakás (helyiségre) magának van szüksége, csak egy ízben mondhat fel, ugyancsak egy ízben mondhat fel minden egyes leszármazójának, valamint alkalmazottjának

elhelyezéscéljából is. A bérbeadó rendes felmondással megszüntetheti a lakás bérletét, ha a bérletnek ugyanabban a községben (városban) más lakása is van. Ezen a címen nincs helye felmondásnak, ha a bérlet a másik lakást más részére bérli.

A felmondás korlátozására vonatkozó jelen rendelkezések nem érintik a lakásbérleti szabályrendelet értelmében, illetőleg a fennálló jogszabályok értelmében a bérbeadót megillető rendkívüli vagy rögtöni (azonnali) hatályú felmondási okot.

A jelen rendeletnek a felmondást korlátozó rendelkezései nem vonatkoznak:

1. az olyan lakás bérletére, amelyben 4 szobánál több lakószoba van, kivéve, ha a lakásban egyenél több önálló keresetel bíró nagykorú személy lakik és együkre sem esik 4 szobánál több.
2. 1941. évi február hó 23. napja után épült házakban és épületrészekben az említett idő után használatba vett lakások bérletére.
3. A nyaralás céljára bérlet lakások bérletére.
4. A fogadó (szálló, penció) ipar keretében szállás céljára bérbeadott helyiségek bérletére.
5. Albérletekre.

Üzlet vagy üzem céljára szolgáló helyiség bérletét — ideértve gyógyszerár, valamint színház, mozi és egyéb, a szórakoztató ipar célját szolgáló helyiség bérletét is — a bérbeadó nem zsidó (1939. IV. törvénycikk) bérletével szemben rendes felmondással csak a 6. §. első és negyedik bekezdésében foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával szüntetheti meg. Ez a korlátozás a jelen rendelet hatálybalépése előtt kötött felmondásra is kiterjed, ha a felmondási idő a jelen rendelet hatálybalépésekor még nem járt le és a bérlet a bérlet fenntartására irányuló szándékát a bérbeadóval a jelen rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt írásban közli.

A nemzsidó bérlet által határozott időtartamra kötött bérleti szerződés az időtartam lejártával határozatlan időre meghosszabbodik, s ennek folytán az előbbi bekezdés rendelkezései alá esik, feltéve hogy a bérlet a szerződés további fenntartására irányuló szándékáról a bérbeadót legalább három hónappal a szerződés lejártá előtt — amennyiben a szerződés a jelen rendelet hatálybalépésétől számított egy hónapon túl, de három hónapon belül jár le, a jelen rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt — ajánlott levélben értesíti.

Süss és Friedmann

szikvizépgyár és szifonfejöntőde
Budapest, VIII. Gyulai Pál u. 8.

Szikvizépek, szabadalmazott alumínium szifonfejek és szén-savmegtakarító készülékek. Kettes szikviztöltők, hazai és külföldi gyártmányú felszerelt és fejnélküli üvegek, újatánvos áruk és kedvező feltételek mellett kaphatók. Kérem ajánlatot.

ÜZLETHELYISÉGEK BÉRLETÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK

A bérbeadó a felmondás közlését követő hónap első napjától számított negyed

A legnagyobb filmsztárok

Filmekben lépnek fel!

évi felmondással megszüntetheti az üzlet vagy üzem céljára szolgáló helyiség bérletére fennálló bérleti szerződést, ha a bérletnek, illetőleg annak a személynek, aki a bérlet helyiségben ipart (kereskedést) vagy egyéb keresőfoglalkozást folytatott, iparjogositványa illetőleg más hatósági jogositványa vagy engedélye megszűnt, vagy ha az említett tevékenységét bármilyen okból három hónapon át nem gyakorolja.

A kizárólagos dohányárusítási, valamint a korlátlan vagy korlátolt italméresi engedély megszűnése esetében a jelen §-son alapuló felmondásnak is van helye, a volt engedélyesnek egyéb iparjogositványa nem szűnt meg.

A bérlet a bérlet időelőtti megszüntetése miatt kártérítést nem követelhet. A beruházásokért járó esetleges megtérítést a bérlet a bérbeadótól a jogalap nélküli gazdagodásra fenálló jogszabályoknak megfelelően követelheti.

ZSIDÓK BÉRLETÉVEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

AZ 1939. IV. t. c. értelmében zsidónak tekintendő személy csak az elsőfokú iparhatóság engedélyével vehet bérletet, illetőleg használatra üzlet vagy üzem céljára szolgáló olyan helyiséget, amelyet a jelen rendelet hatálybalépésekor nem bérelt vagy nem használt.

ROGTON KAPNAK JÓL FIZETETT ÁLLÁST a Szegeden, szeptemberben minden körülmények között megnyitott az országban kizárólagos jogú Laboratóriumi asszisztensképző tanfolyam végzett hallgatói. A 2 éves tanfolyamra érettségivel, vagy más hasonló előképzéssel lehet jelentkezni a Szegedi Katolikus Növédő Egyesületnél. Tájékoztató kérésre küld a Szegedi Katolikus Növédő Egyesület, Szeged, Korona-ut 18.

Országosan rendezik a teljes vasárnapi munkaszünetet

A teljes vasárnapi és ünnepnap munkaszünet egységes és az egész országra kiterjedő rendezéséről szóló törvénytervezet legközelebb tárgyalják az érdekeltek bevonásával. Az ipar és kereskedelmi érdekképviseletek most valamennyien a teljes és megszakítás nélküli vasárnapi munkaszünet elvi álláspontjára helyezkedtek. Eddig városonként és megyénként különböző szabályok vannak érvényben.

Az új törvény megszünteti ezt és az eddigi vasárnapi és Szent István-napi munkaszüneten kívül kötelező munkaszüneti napokként iktatja be március 15-ét, újév napját, húsvét és pünkösd másodnapját, a karácsony-ünnepének mindkét napját. A munkaszünet a tervezet szerint megelőző köznapon este 10 órakor kezdődik és a munkaszüneti napot követő hétköznap reggel 6 óráig tart.

A nappal és éjjel, vagy csak éjjel dolgozó üzemekben a munkaszünet legkésőbb a munkaszüneti napon reggel 6 órakor kezdődik és a szünnapot követő köznap reggel 6 óráig tart.

Kivételek a vendéglátó ipari üzemek, a személyszállító és más olyan intézmények, amelyeknél közbiztonsági vagy más fontos szempontból nem lehet munkaszünetet tartani. A tervezet megvilágításán az egyes szakmák és a munkásság érdekelt a legmesszebbmenően veszik tekintetbe.

SPORTHIREK

Milyen csapatok játszanak a zombori alosztályban. Szabaddán kisorsolták a Zombor alosztályban játszó csapatok kerületi bajnokságát. A zombori II. osztályban a következő csapatok játszanak: Zombori MTE, ZTK II., Bezdánj SE II., Apatini SE II., Bajai Türr István SE II., Bajai MTE, és Szondi Vitéz. A sorsolás a következő: Szeptember 14: ZMTE—BSE II., ASE II.—B TISE II., B MTE—Vitéz. — Szeptember 21: ASE II.—B. MTE. B. TISE II.—Z. MTE, BSE II.—ZTK II. Szeptember 28: B. MTE—Z. MTE, ZTK II.—Vitéz, BSE II.—B. TISE. Október 5: Vitéz—BSE II., ASE II.—ZTK II., B. MTE—B. TISE II. Október 12: ZTK II.—Z. MTE Vitéz—ASE II., BSE II.—B. MTE. Október 19: ASE II.—BSE II., Z. MTE—Vitéz, B. TISE II.—ZTK II. Október 26: Z. MTE—ASE II., B. MTE—ZTK II., Vitéz—B. TISE II.

Sportünnepély Bezdánban. A BSE vasárnap játsza le az első NB II bajnoki mérkőzést a Budapesti Pénzügy csapatával. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg. A mérkőzés után sportünnepély lesz. Ezen az ünnepélyen osztják ki a Hazatérés Bajnokság győztes játékosainak az érmeiket. Az ünnepélyen részt vesz dr. Gidófalvy Pál és a szegedi alosztály elnöksége is képviselti magát.

Korszerű futballpálya épül Bezdánban. A BSE vezetősége elhatározta, hogy átépíti pályáját, tavaszra pedig korszerű stadiont épít.

CsAK—Bácskossuthfalvi AK 8:5 (5:1) Barátságos. 500 néző. Vezette: Kovács. Durva játék, sok sérülés és igen gyenge játékvezetés jellemezte a mérkőzést. Góllövő: Bálint (3), Horváth, Tomik, Vigh,

Gregus és Földi, illetve Boza, Bordás, Novoth, Gáspár és Stanyó. Jó: Földi, Vigh, Bálint, ill. Boza, Gáspár, Bordás.

Uj kalapácsvető rekordunk: 51.29 m. Bíró György. Kolozsvárott rendezték meg a délkeleti kerület atlétikai bajnokságát, amelyen Bíró György kalapácsvetésben 51.29 m-t dobott, amivel jelentősen megjavította Németh Imre eddigi országos rekordját.

Zombori TK—Ujvidéki AC 8:1 Csapat összeállítások: ZTK: Topalovits, Kovács és Bíró, UAC: Ökrész I. Ökrész II. és Hozpodarszki. A mérkőzés nagy küzdelmet és pompás összecsapásokat hozott. Kitűntek a ZTK-ból valamennyien, de különösen Topalovits, míg az UAC-ból Ökrész II., de a többiek is jó játékosok benyomását kellették. A mérkőzést kevés számu közönség előtt játszották le.

JÁNOSHALMA:

Szabaddkai SE—JSE 3:1 (0:1) Barátságos. Vezette Hoffmann. Góllövő: Kopasz, Nemes (2) ill. Kishonti.

Topolyai SC—kiskunhegyesi Bocskai 6:1 (3:1) Barátságos, góllövők Lakatos, (3) Benda, Tóth és Rind. A kishegyesiek becsületgőlját Mészáros lőtte.

TSC—Szabaddkai TK 4:2 (2:0) Barátságos. Vezette: Szabó. Góllövő: Demus, Lakatos, Mészáros és Tóth, ill. Debot és Gazdag.

A Bácskossuthfalvi SC Pestszentlőrincen. A Szentlőrinci AC Szent István király napján vendégül látja a Bácskossuthfalvi SC-t. A mérkőzést a Keglevich-utcai pályán délután 5 órakor játszik. A SzAC pünkösdkor Bácskossuthfalván játszott és most akarja viszonzni azt a szeretetteljes vendéglátást, amiben akkor része volt.

„Jó munkát“

Elhangzott a megye első emberének ajkáról a cserkész köszöntés: „jó munkát!“

Távol minden politikától büszke örömmel és lelkesedéssel hallottuk szép köszöntésünket annál is inkább, mert oly fontos és ünneplés alkalommal hangzott el, mint a megye hazatérése és a tisztviselői kar esküvétele, — és mert látjuk ebből, hogy jóindulattal átérzik, mennyi mélység és szépség, jószándék és jóakarát, rejtet erő és lelkesítés húzódik meg e szerény két szó értelmében. Erre utalni, ezzel köszönteni sohasem lehet csupán pusztán frázis, mert ami cserkésztől ered, amit

cserkész szellem hat át, az mindig alapos, meggondolt, értékes. És alapos, meggondolt értékes tényezőkre most jobban szükség van, mint valaha. A cserkészek igyekezéseik méltánylását erzik, amikor szerény, de serény, csendes, de alkotó, fáradhatatlan, nevelő, hasznos és segítő munkájukra utalnak, s hálással elismerésnek tekintik, ha bár mi formában megemlékeznek róluk.

Köszönjük a Főispán urnak, hogy magas szárnyalású beszédét cserkész fogalommal zárta, s kívánunk neki a szent magyar hazá javára mi is

JÓ MUNKÁTI
(Zs. M.)

Jégszekrények,

villamos hűtőkészülékek, sörkimérőkészülékek, fagylaltgépek, jéggyári berendezések

HENNEFELD

jégszekrény- és hűtőkészülékgyár részvénytársaság

BUDAPEST, VI., Ó-utca 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve
Telefon: 112-026, 115-646.

A „DÉLVIDÉK“ REGÉNYE

A TÖLDÖZEMŰ UŐLEV

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZULUDZEMŰ UŐLEV

(31)

Marescal nyomban tisztában volt vele, hogy vertetlenül került ki a kalandból. De a paraszt egész sulyával nyomta. Marescal szabadulni akart tőle, de nem tudott. S egyszerre kedvesen csengő hangot hallott, amely ezt sugta a fülébe:

— Adj egy kis tüzet, Rodolphe.

Marescalban még a vér is meghűlt. Csak tebegett.

— A gyorsvonati ember...

— Ugy van, az vagyok, — sugta a hang a fülébe.

— Az az ember, akit a terrazon láttam, — nyogte Marescal.

— Pontosan úgy van... a gyorsvonati ismerős ugyanaz, aki a terrazon és Monte-Carloban és a boulevard Hausmannon láttál, a Loubeaux-fivérek gyilkosa, Aurélie cinkostársa, a sarka hajósa és a taligás paraszt, ha úgy tetszik. Mi, öreg Marescalom, kissé sok ellenfélnek, hát csak alaposan gyürkőzz nekik, annvit mondhatok.

Felállította a kocsit, leszedte a ló szerszámszínait és erősen megkötözte velük Marescalt. Azután kihuzta az árokból és egy fátökhöz szíjazta a sűrű bozótban.

— Nincs szerencséd velem, öreg Rodolpheom. — Másodszor is meg kell hogy kötözzek, mint valami faraó mumiját. El ne felejtsem csak a szádát is kipeckelni Aurélie kendőjével. És mindjárt meg is nyogtatlak. Aurélie él. Eppen olyan eleven, mint te, vagy én. Egy kissé talán faradt ennyi izzalom után. De egy nyugodt éjszaka és semmi meg se látszik rajta.

Raoul megkötözte a lovat. Összeszedte a kocsit, roncsait, azután uira oda ült a biztos mellé.

— Különös kaland ez a hajótörés, — mondta, — de egy csöppet se csodálatos. Semmi izzalom, kedves Marescal barátom, nem forogtunk semmi veszedelemben. Ezen a vidéken minden ember tudja, hogy ha végig ment ezen a mészkösziklába vájt alaguton és finom fővénnel borított kis plázra teszi ki a viz, ahonnan néhány kényelmes lépcsőfok visz föl. Vasárnaponként egész sereg gyerek uszik le így s maga után huzza kis csónakját is, hogy azon följön vízszára. Még csak egy hajszála sem görbül meg egyiknek se. Nekünk is minden baj nélkül sikerült a kis ut. Én azután visszavittem Auréliet

a kastélykertbe. Mostoha apja kocsin jött érte, hogy elvigye a vonathoz. Én pedig elmentem a táskáért, azután megszeréztem ezt a fogatot és a parasztruhát és dőcögve elindultam s más céloom nem volt, csak hogy Aurélie visszavonulását fedezzem.

Raoul Marescal vállára hajtotta fejét és behunyta az szemét.

— Fölösleges tán mondanom, hogy mindez kissé kifárasztott s hogy most némi pihenésre van szükségem. Vigyázz az álomra jó Rodolpheom és ne nyugtalankodj.

Azzal elaludt.

Jött az este és árny borult le rájuk. Raoul olykor-olykor fölébredt és fénylő csillagokról s a szelid holdfényről beszélt. Azután újból álomra merült.

Ejféli felé megéhezett. A táskájában akadt egy kis harapni való. Marescalt is megkínálta vele s kivette szájából a peket.

— Egyél barátom, — mondta s egy darab sajtot dugott a szájába.

De Marescal tüstént dühöngött. Kiköpte a sajtot és tajtékzó szájjal mondta:

— Félelő! Hülye! Te vagy a csávában. — Tudod, mit tettél?

— Hogyne. Megmentettem Auréliet. Mostoha apja már viszi vissza Párizsba, ahol uira találkozom vele.

— A mostoha apja, a mostoha apja! — kiáltotta Marescal. — Hát nem tudod?

— Mit?

— Azt, hogy szerelmes belé a mostoha-apja. Raoul magánkívül rapadta torkon:

— Te félelő! Hülye! Hát nem tudtad mindjárt ezt mondani, ahelyett, hogy az én ostoba fecsegéseimet hallgattad. A mostoha apja szereti. Oh, a nyomorult... De hát mindenki szerelmes ebbe a fruskába. A sok gazember... Hát soha nem szoktatok tükörbe nézni. Főképp te, te pomádés bödön.

Azután odahajolt Marescalhoz és mondta neki:

— Ide hallgass, Marescal, kiszabadítom a kicsikét mostoha apja karmaiból. De hagyd békén. Ne foglalkozz többé velünk.

— Lehetetlen, — mondta a biztos tompán.

— Miért?

— Mert őlt.

— Az a terved tehát?

— Hogy átadom az igazságszolgáltatásnak. És végre is hajtom tervemet, mert gyűlölöm azt a lányt.

— Annál rosszabb rád, Rodolphe. Pedig éppen egy kis előléptetést akartam neked kilátásba helyezni, egy rendőrfőnöki állás jó lett volna. Te inkább a harcot választod. Ahogy tetszik. Kezdd hát ezzel a szép csillagfényes éjszakával. Ami engem illet, én lovon Lourdesba megyek. Husz kilométer az országuton. Négy órai ügetés a lovamnak. Még ma este Párizsban leszek, ahol mindenképp biztonságba helyezem Auréliet. Isten veled Rodolphe.

Azzal felült a lóra és nyereg nélkül, zabla nélkül egy vadászalt futyűrészve, utnak indult.

Este Párizsban egy öreg hölgy, akit Victoire-nak hívtak, s aki valaha Raoul dajkája volt, egy automobilon várt a Courcelles ucca sarkán, az előtt a kis magánplota előtt, amelyben Brégeac lakott. Raoul ült a volánán.

Aurélie nem jött.

Raoul hajnalban lesbe állt. Az uccában egy rongyszédőt vett észre, aki tovább állt, miután botja hegyével a hulladékokat végigtapogatta. A rongyokban és a piszkos kalapban azonban Raoul azzal a különös érzékével, mellyel a járásukról sokkal jobban ráismert az emberekre, mint bármely más jéről, tüstént felismerte, bár jóformán nem is látta a Farandoni villában és a nizzai uton, Jodot, a gyilkost.

Nyolc óra felé egy szabálány jött ki a palotából s a szomszédos gyógyszerárba futott. Raoul egy bankjegyet nyomott a markába és megtudta, hogy Aurélie, aki tegnap tért vissza Brégeac-kal, magas lázzal, únkivületben fekszik.

Dél felé már Marescal is ott ólalkodott a ház körül.

HARCI KÉSZÜLŐDÉSEK.

Az események nem remélt módon segítségére siettes Marescalnak. Mivel a betegség ágyhoz kötötte Auréliet, Raoul terve megghiúsult. Marescal mindjárt megtette intézkedéseit. Az ápolónő, akit Aurélie mellé fölvettek, Marescal eszköze volt s naponként jelentést tett neki a beteg állapotáról. Jelentős és gyors javulás esetén Marescal nyomban a cselekvés terére lépett volna. Arra, hogy egvelőre még nem lépett fel, bizonyára alapos okai voltak.

Raoul közben alaposan meghányta-vetette az esetet és önkéntelen következtetéseket vont le belőle. Bizonyos tényeket egészen világosan látott, a tények indító oka homályban maradt előtte. A dráma szereplőit szinte automatáknak látta, amelyek ide-oda kalimpáltak a viharban. Ha győzni akart, nem érhetette be azzal, hogy egyik napról a másikra megvédi Auréliet, hanem ki kellett kutatnia a mélyenfekvő indító okokat, amelyek ezeket az embereket mozgatták és azon a tragikus éjszakán befolyást gyakoroltak rájuk.

(Folytatása következik.)

A Nemzetvédelmi Bizottság megalakulása a Délvidéken

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság káptalanja Délvidéken vitéz Bayor Ferenc vezérőrnagyot bizta meg a Nemzetvédelmi Bizottság megalakításával.

Az előkészítő munkálatok és megbeszélések után f. hó 8-án délután a városháza kis tanácstermében, vitéz Bayor Ferenc vezérőrnagy elnöklésével tartották alakuló gyűlésüket.

Az alakuló gyűlés határozata szerint az egész Délvidéket négy kerületre osztoták. A kerületek a következők:

1) **Ujvidéki kerülethez** tartozik: Ujvidék város, az ujvidéki, titeli, palánkai és a hódzsáki járások.

2) **Szabadka kerülethez** tartozik: Szabadka város és szabadkai járás, továbbá a topolyai és kulai járások.

3) **Zombori kerülethez** tartozik: Zombor város, a zombori, apatini járások és a baranyai háromszög.

4) **Zentai kerülethez** tartozik: zentai becsei és a zsablyai járások.

Az ujvidéki körzet elnöke: dr. Koráni Elemér plébános, ügyvezető alelnök: Nagy Győző, a Városi Takarékpénztár igazgatója. A Bizottság állandó tagjai: dr. Nagy Iván közjegyző és Krámer Gyula gyáros, a DMKSz elnöke.

A szabadkai körzet elnöke dr. Pummer Sándor topolyai ügyvéd, tagjai Reök Andor szabadkai földbírtokos és Csabai Dezső kereskedő.

A zombori körzet elnöke dr. Deák Leó zombori földbírtokos, tagjai ifj. Fodor Sándor zsuzai szőlőbirtokos és dr. Scheib Károly zombori ügyvéd.

A zentai körzet elnöke: Vámos János gimnáziumi igazgató, tagjai: dr. Biliczky Ferenc állatorvos és Kovács Kálmán.

A központi bizottság elnöke: vitéz Bayor Ferenc vezérőrnagy, ügyvezető igazgatója: Gáspár Imre, az ujvidéki állami polgári fiúiskola igazgatója, tagjai: Fernbach Péter ujvidéki földbírtokos és az albizottságok időről-időre delegált két-két tagja.

AZ IGÉNYJOGOSULTSÁG FELTÉTELEI

1. Nemzetvédelmi Keresztre igényjogosultsága van annak a magyar állampolgárnak:

a) aki a világháború után az 1918. és 1919. évi nemzetközi forradalmak idején annak letöréséig számított időszakban, akár mint bármely fegyveres testület tagja, akár pedig mint polgári egyén, önkéntes elhatározásból, a nemzetközi forradalmak megdöntése ellen irányuló nemzeti mozgalmakban tevékenyen részt vett, emiatt szabadságvesztést szenvedett, vagy ha ezzel életét veszélyeztette;

b) aki valamely oknál fogva az 1. pontban említett nemzeti mozgalmakba nem kapcsolódhatott be de egyénileg, saját elhatározásából olyan tevékenységet fejtett ki, mely az 1. alattiakban egyenlő elbírálás alá esik. (Pl. hírszerzők, futárok, stb.)

c) aki az elszakított területeken nemzetvédelmi tevékenységet fejtett ki, vagy a megszállókkal szemben egyenként, egyénileg is oly elszánt hazafias magatartást tanúsított, hogy emiatt szabadságvesztést szenvedett, vagy cselekményeivel életét veszélyeztette;

d) aki a nemzetközi forradalmak következményeképpen, egy későbbi időpontban, az ország biztonságát veszélyeztető belviszály fegyveres elhárításában, vagy egyes területek elszakítási kísérleteinek megakadályozásában, vagy az elszakított területek visszacszerzése érdekében önként — fegyverrel a kézben — vett részt, ha emiatt szabadságvesztést szenvedett, vagy ha cselekményével életét veszélyeztette.

2. A vértanúhalált halt egyén jogutód

ja a Nemzetvédelmi Keresztet megkaphatja.

3. Az 1918-as forradalmi Károlyi-kormány alatt, vagy 1919-ben a nemzetközi idegen erők által kirombantott lázadás bukása után létesült olyan karhatalmi alakulatok tagjai, melyek a közrend biztosítására szerveztettek és ennek keretén belül működtek, vagy az egyes döntőbírósi ítéletek után felszabadult területen alakult karhatalmak és szervezetek szolgálatában állottak, a Nemzetvédelmi Kereszt elnyerésére nem jogosultak.

Kivételt képeznek azok az alakulatok amelyeknek tagjai az 1918—19-es forradalmak idején, vagy azok bukása után, továbbá a döntőbírósi ítéletek ideje alatt vagy az ítéletek meghozatala után egyéni kezdeményezésből ellenséges cselekményeket vagy támadásokat és erőket, amelyek akár nemzeti javakat, vagy magyar életet veszélyeztettek, fegyveres erővel, vagy bármilyen uton leküzdöttek és megakadályoztak.

Ugyancsak igényjogosultak azok az alakulatok, illetve azok tagjai, amelyek 1918—19-ben, vagy a döntőbírósi ítéletek előtt, vagy után betolakodó idegen ellenséges erők ellen önként, személyes kezdeményezésből fegyvert ragadtak, vagy ellene bármilyen eszközzel küzdöttek.

4. A csak tusként való letartóztatott igényjogosultsággal nem bírnak.

5. Az igényjogosultság elbírálása kora és nemre való tekintet nélkül történik. Csak annak a személynek fogadható el a folyamodása, ki nemzetvédelmi cselekményének elkövetésekor 16. életévét már megtöltötte.

UTASÍTÁS AZ IGÉNYJOGOSULTSÁG IGAZOLÁSÁRA

A folyamodók cselekményeiket azon ellenforradalmi szervezetek, vagy csoportok parancsnokaival kell hogy igazolják, melyeknek folyamodó tagja volt.

Azok a folyamodók, akik több helyen fejtettek ki nemzetvédelmi ténykedést, maguk határozzák meg, hogy mely bizottságnál nyújtják be kérelmeiket.

Mindazok, akik a fent felsorolt csoportok egyikéhez sem tartoznak, forduljanak kérelmükkel a Délvidéki Nemzetvédelmi Központi Bizottság elnökségéhez. Ugyancsak ide küldjék be folyamodványukat, vagy a nekik megküldött hivatalos űrlapot (folyamodási iv).

Elnök: vitéz Bayor Ferenc vezérőrnagy.

Ügyvezető igazgató: Gáspár Imre, polg. isk. igazgató, Ujvidék, Andrassy utca 20.

A kérelemben feltüntetett személyi adatok a Délvidéki Nemzetvédelmi Bizottság esetleges felhívására eredeti okmányokkal igazolandók.

A Délvidéki Nemzetvédelmi Bizottság tanukihallgatásokat nem eszközöl, okmányokat nem szerez be.

A jelentkező tartsa tehát szem előtt, hogy nemzetvédelmi tevékenységét saját magának kell hitelt érdemlően bizonyítani, ezért cselekményének adatait igazolnia kell és pedig:

1. Parancsnok, előjáró, feljebbvaló, vagy vezető írásbeli igazolványával, melyen az aláírást az illetékes hatóság kell hitelesítse;

2. Olyan eredeti, vagy közjegyző (bírói ítélet, katonai, vagy polgári hatóság igazoló irata, stb.) által hitelesített másolatok okmányokkal, amelyekből a nemzetvédelmi tevékenység megállapítható. (Pl. vádirat, ítélet, katonai, vagy polgári hatóság igazoló irata, stb.)

3. Legalább két szemtanu, két bajtárs vagy helyi vezető embernek hatóság előtt

esküjével megerősített s erről felvett jegyzőkönyvével.

4. Az igazoló okmányokat a Délvidéki Nemzetvédelmi Bizottság nem adja vissza, azokat irattárába helyezi.

A kérvényekhez szükséges űrlapok az illetékes bizottságoknál díjmentesen igényelhetők.

A kérvényeket, igénylést és minden levelezést a következő címekre kell küldeni.

1. körzet: Nagy Győző Városi Takarékpénztári igazgató, Ujvidék.

2-ik körzet: dr. Pummer Sándor ügyvéd, Topolya.

3-ik körzet: dr. Deák Leó főispán Zombor.

4-ik körzet: Vámos János gimnáziumi igazgató, Zenta.

A központi bizottság: Gáspár Imre polg. fiúiskola igazgatója, Ujvidék, Andrassy utca 20.

vitéz Bayor Ferenc s. k.

Apróhirdetések

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKÜR — STEFATITS Zombor — Zrinvi (Párizsi utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok

VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

TUZMENTES KASSZA,

egészen nagy, 2 aitos, wieni gyártmányu, szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főügynöksége. a-337

KÖFARAGÓ-üzlet bácskai városban, régi bevezetett, 60 éve fenn álló, teljes felszereléssel, motorokkal és szerzőkkel eladó, házszal együtt. Bővebbet SZTANISITS üvegüzlet, Zombor. a-428

SIRKÓ-porcelán fényképek kidolgozza elsőrendűen, karlsbadi módra SZTANISITS fotokeramikai üzlete, Zombor. a-429

Kávé, tea, mazsola, cacaó, csokoládé, mandula, rizs, vanília és borsra kérek ajánlatot. Pollák S. Zsigmond, Debrecen. a-439

Jól bevezetett vegyeskereskedés, házszal vagy háznélkül, más vállalkozás miatt eladó. Sáfány Imre, Zombor, Herczeg Ferenc ucca 18. a-455-f

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világitópetróleum motalkó, traktor és gépkecskölai. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mérei László, Zombor, bajai országot 11. Telefon 6 a-327

Középiszkolát végzett fiut tanoncul felvesszék. Az államnvely megkivántatik. Szabó Nándor Péter divat és rövidáruháza, Zombor. a-469-f

Magyar öskeresztény fiatal embert felvételre keres Méro László, Zombor, Bajai országot 11. a-467

Telefonszámunk 2-07.

Bezáni határban 15 hold föld eladó. Érdek lódni: Kedves János kereskedőnél, Bezán. a-464-f

Uccai butorozott szoba különbejáráttal kiadó. Egy személy részére 30.— pengő. Zombor, Thököly ut 23 (volt Apatinil). a-465-f

Jókarban lévő butorok, lámpák, függönyök és egyéb háztartási tárgyak eladók. Zombor, Széchenyi körút 16, földszint. a-466-f

Fiatl borbélysegéd, jómunkás állást keres. Cím: Szivkó Antal, Mohol, Kölcsev Ferenc ucca 55. a-462-f

Szent Istváni bájos és boldog menyasszonyoknak, vőlegényeknek szívből gratulál lelkes hívők: Méltóságos Asszony, Budapest. Főpostafiók 304. a-454-f

Fiatl, ügyes asztalossegédet azonnali munkára felveszek. Cím: Raicsányi István asztalosmester, Csonoplya. a-458

Ház szabadkézből eladó. Ugyanott utánnosan eladó fonola D. R. P. D. R. G. M. Patents Brevets, német országi, lábball is haitható és villannyal. Bekapcsolható zongorához. Zombor, Hainal ucca 19. a-459-f

Zomborban kis családiház eladó. Katonakórházhoz közel. Érdek lódni lehet a tulajdonosnál. Telep ucca 12. a-468-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén